

**KAAVIN KUNNAN
TALOUSARVIO 2023
JA
TALOUSSUUNNITELMA 2023-2025**

Hyväksytty:

Kunnanhallitus 12.12.2022 § 164

Valtuusto 20.12.2022 § 69

SISÄLLYSLUETTELO

TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT

Yleinen taloudellinen tilanne	3
Kaavin kunnan väestökehitys	6
Vuoden 2023 talousarvion lähtökohdat	6
Talouden tasapaino	11

KONSERNI TARKASTELU

Kaavin Vuokratalot Oy	11
-----------------------	----

TALOUSARVIOASETELMA	13
---------------------	----

HENKILÖSTÖ	14
------------	----

KAAVIN KUNNAN STRATEGIA 2022 – 2025	15
-------------------------------------	----

TALOUSARVION SITOVIIS	15
-----------------------	----

KÄYTTÖTALOUSOSA

Vaalit	17
--------	----

Tilintarkastus	17
----------------	----

KUNNANHALLITUS

Keskushallinto	18
----------------	----

Hallinto- ja tukipalvelut	18
---------------------------	----

Ateria- ja puhdistuspalvelut	19
------------------------------	----

Elinkeino- ja kehityspalvelut	20
-------------------------------	----

Maaseututoimi	22
---------------	----

Työllisyyden hoito	22
--------------------	----

Ympäristöterveydenhuolto	23
--------------------------	----

KASVUN JA OPPIMISEN TOIMIALA

Sivistystoimen hallinto	24
-------------------------	----

Varhaiskasvatus	24
-----------------	----

Perusopetus	25
-------------	----

Aikuiskoulutus	27
----------------	----

Kirjastotoimi	28
---------------	----

Vapaa-aikatoimi	29
-----------------	----

Joukkoliikenne	32
----------------	----

TEKNINEN JA YMPÄRISTÖ TOIMIALA

Tekninen hallinto	33
Kiinteistötoimi	33
Vesi- ja viemärlaitos	34
Tiehoitokunnat	36
Muu tekninen toimi	36
Rakennusvalvonta	37
Ympäristönsuojelu	38
KOONTI KÄYTTÖTALOUSOSAN MÄÄRÄRAHOISTA	40
TULOSLASKELMA	47
RAHOITUSLASKELMA	48
INVESTOINNIT 2023	49
RAKENTAMISOHJELMA 2023 – 2027	50

TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT

Yleinen taloudellinen tilanne

Julkisen talous painui finanssikriisin alkuvuosina alijäämäiseksi. Julkisen talouden alasektoreista suurin alijäämä kasaantui valtiolle. Alijäämä pieneni 2010-luvulla erittäin hitaasti, ja samalla sosiaaliturvarahastojen ylijäämä kutistui.

Vuonna 2020 koronapandemia heikensi julkisen talouden tilaa jälleen voimakkaasti, eikä tilanne näytä korjaantuvan ennustevuosina nopeasta koronaelpymisestä huolimatta. Sota Ukrainassa heijastuu myös Suomen julkiseen talouteen, taloudellisen aktiivisuuden hidastuessa ja varautumis- sekä tukitoimien johdosta.

Julkista taloutta on heikentänyt COVID-19-pandemian ja Venäjän hyökkäyssodan ohella myös Sanna Marinin hallitusohjelmassa käynnistetyt mittavat julkisen talouden tehtävien laajennukset ja kehitysohjelmat. Keskeisimpiä pysyviä julkisen sektorin velvoitteita laajentavia päätöksiä ovat olleet oppivelvollisuuden pidennys, hoivamitoituksen nosto 0,7:ään ja hoitotakuun säätäminen. Pidemmällä aikavälillä hallituskauden kaikkien toimenpiteiden yhteisvaikutus julkisen talouden rahoitusasemaan on vähintään noin +2,5 miljardia euroa.

Julkisen talouden menot ja tulot ovat rakenteellisessa epätasapainossa, mikä näkyy myös velkaantumisen kasvuna. Julkisen talouden suunnitelman mukaan julkinen velkasuhde on jäämässä korkeammalle tasolle kuin ennen koronavirusepidemiaa.

Julkisen talouden suunnitelma 2023–2026 sisältää vuoden 2021 kehysriihessä sovitun 500 miljoonan euron kehyslityksen (vuonna 2023) lisäksi uuden poikkeuslausekkeen. Sen syynä on Venäjän hyökkäys Ukrainaan: tilanteeseen välittömästi liittyvät ja välttämättömät menolisäykset korvataan kehysten ulkopuolisina menoina.

Menolisäyksiä:

- maanpuolustukseen, rajaturvallisuuteen, kyberturvallisuuteen,
- Ukrainaan annettuun apuun, sotaa pakenevien ukrainalaisten auttamiseen,
- sotaan liittyvien pakotteiden välittömiin vaikutuksiin valtion toiminnalle,
- määräaikaisiin huoltovarmuuden kannalta välttämättömiin toimiin, joita ovat erityisesti investoinnit, jotka samanaikaisesti lisäävät kotimaista energiantuotantoa ja tukevat fossiilista energiaa korvaavan teknologian hyödyntämistä

Vaalikauden kehystä korotetaan poikkeuslausekkeesta johtuen 1,9 miljardilla eurolla vuonna 2023. Poikkeuslausekkeen piiriin kuuluvat määrärahat yltävät vuonna 2024 vielä noin 1,3 miljardiin euroon. Vuonna 2025 ylitys arvioidaan yhdeksi miljardiksi euroksi ja vuonna 2026 vielä 0,8 miljardiksi euroksi.

Lähde; Kuntaliitto

Kuntatalousohjelma 2023 - 2026

Keväällä 2022 työstetty kuntatalousohjelma kuvaa kuntatalouden tilaa, Sanna Marinin hallituskauden loppuun ajoittuvia hallituksen kuntapäätöksiä sekä kuntatalouden painelaskelmaa tuleville vuosille.

Heti kehyskauden alussa tulee voimaan kaikkien aikojen mittavin julkisen sektorin rahojen, henkilöstön, omaisuuksien ja sopimusten uudelleenjärjestely sote- ja pelastustoimen palvelujen järjestämisvastuun siirtyessä hyvinvointialueille. Uudistus pienentää sekä kuntatalouden tuloja että menoja vuodesta 2023 lähtien.

Käyttötalouden ohella sote-uudistus muuttaa myös kuntien rahoituslaskelmaa ja kasvattaa kuntien suhteellista velkaantuneisuutta rajusti. Lisäksi uudistus vaikuttaa kuntatalouden tulevaisuudennäkymiin monella eri tavalla. TE-palvelu-uudistusta ei ole otettu julkisen talouden suunnitelman linjauksissa tai ennusteissa vielä huomioon.

Valtion koronatuki kunnille, poikkeuksellisen suuret rahoitustuotot kunnissa sekä ripeä verotuottojen kasvu ovat kuitenkin vahvistaneet kuntatalouden tilaa 2020–2021. Myös kuntatalouden kehitysarvio 2022–2026 on vahvistunut edellisistä ennusteista.

Tästä huolimatta kuntataloudessa vallitsee keskipitkällä aikavälillä lievä rakenteellinen alijäämä eli tulot eivät riitä rahoittamaan kaikkia käyttötalouden menoja ja investointeja. Akuutti talouskriisi vaivaa kuitenkin vain pientä joukkoa kuntia. Painelaskelmien mukaan vaikein tilanne näyttäisi olevan alle 2 000 asukkaan kuntakoryhmässä. Kokonaisuutena kuntatalous saavuttaa hallituksen sille asettaman nimellisen rahoitusasematavoitteen vuonna 2023 (nettoluotonanto -0,5 % suhteessa bruttokansantuotteeseen).

Julkisen talouden tilaan kohdistuu kuitenkin poikkeuksellisen paljon alasuuntaisia riskejä, jotka voivat heikentää julkisen sektorin tulokehitystä tai lisätä kehyskauden uudistusten kustannuksia odotettua enemmän. Koronapandemian sekä lakko- ja turvallisuushäiriöiden ohella kuntien toimintaan on vaikuttanut jo pitkään väestön ikääntyminen ja kasvava palvelutarve, maassamuutto sekä yhä voimistuva työvoimapula.

Valtion kuntalinjaukset ovat lähellä neutraalia mutta sisältävät jälleen uuden valtionosuusleikkauksen.

Sanna Marinin hallituksen tavoitteena on pitää kuntatalous koko maan tasolla neutraalina suhteessa valtion päätösperäisiin toimiin. Kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähentävät, lisäävät tai laajentavat toimenpiteet kompensoidaan kunnille täysimääräisesti. Lisäksi hallitus kompensoi kunnille veroperusteiden muutoksista kunnille aiheutuvat verotuottomenetykset.

Valtio on sitoutunut korvaamaan kunnille myös sekä koronaepidemiasta että Ukrainan sotaa pakenevien henkilöiden palveluista aiheutuvat lisäkulut.

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen on julkisen talouden suunnitelman mukaan lähellä neutraalia. Suhteessa edellisiin vuosiin tuore, vuoden 2023–2026 julkisen talouden suunnitelma sisältää vain vähän kuntiin kohdistuvia linjauksia.

Osana hallituksen jo vuoden 2021 kehysriihessä sopimaa 370 miljoonan euron säästöjen kokonaisuutta kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan vuonna 2023 kuitenkin uusi 43 miljoonan euron leikkaus. Vuodesta 2024 lähtien lakisääteisten peruspalvelujen valtionosuutta vähennetään pysyvästi 33 miljoonalla eurolla.

Toisaalta valtionosuuksia lisätään noin 344 miljoonalla eurolla sote-siirtolaskelmaan liittyneen tasokorjauksen vuoksi. Uusi JTS-linjaus on myös ammatillisen koulutuksen rahoituspohjan paikkaaminen, josta kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan noin 37 miljoonaa euroa. Rahapelituotoilla rahoitettavien yleishyödyllisten toimintojen menot siirretään valtion budjettirahoituksen piiriin.

Lähde: Kuntaliitto

Kaavin kunnan taloudellinen ja toiminnallinen kehitys

Kaavin kunnan vuoden 2022 talousarvio oli laadittu alijäämäiseksi noin 600 000 €. Valmistelu hetkellä loppuvuodesta 2022 arvioidaan että tilinpäätös tulee jäämään alijäämäiseksi, mutta alijäämän arvioidaan olevan pienempi kuin mitä syksyllä 2021 oli ennustettu. Arvioitua suurempi verotulokertymä osaltaan tulee parantamaan tilinpäätöstä 2022. Toimintakulujen arvioidaan säilyvän lähellä arvioitua tasoa.

Kaavin kunnassa, niin kuin kaikissa Suomen kunnissa, tapahtuu merkittävä taloudellinen ja toiminnallinen muutos 1.1.2023 lukien kun hyvinvointialueet aloittavat toimintansa. Kaavin kunnan talouden toimintamenoista ja tuloista on muutoksen yhteydessä poistumassa noin 2/3. Henkilöstöä siirtyy uuden hyvinvointialueen palvelukseen yli 60 henkilöä.

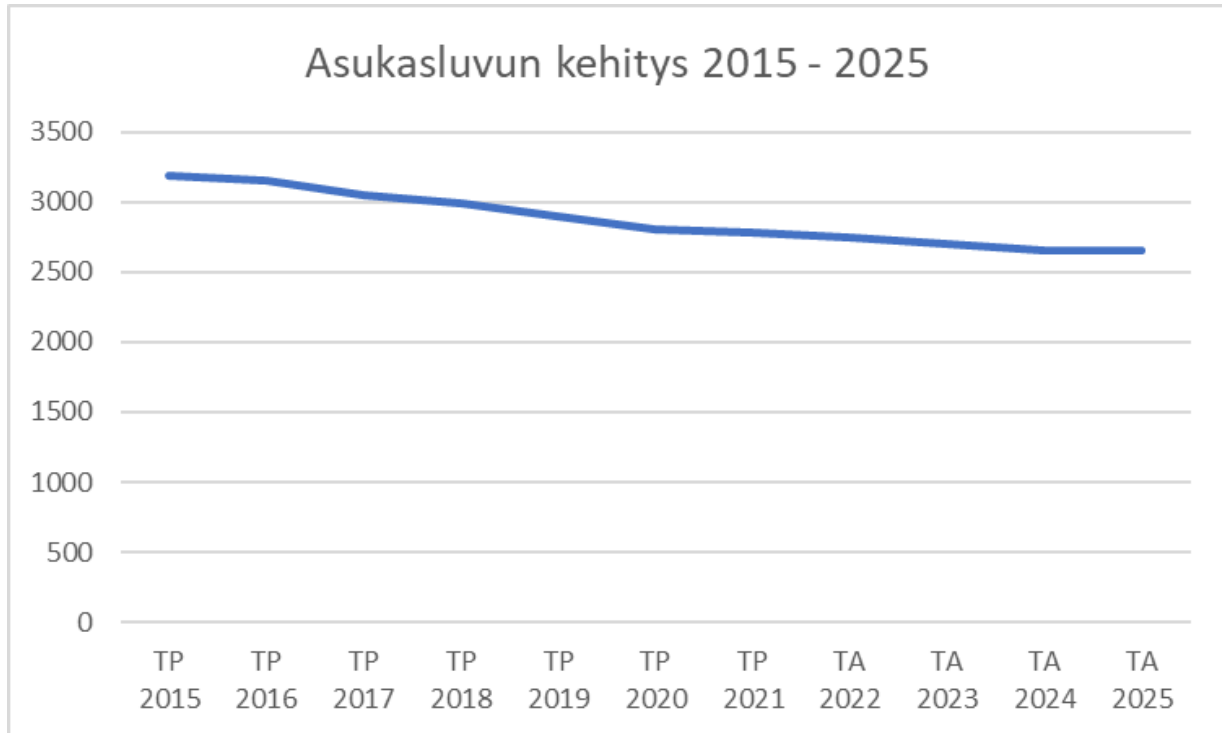
Kaavin kunnan talousarviota ja organisaatiota ollaan uudistamassa vastaamaan uutta 1.1.2023 aloittavaa uutta kuntaa. Kaavin kunnassa tulee olemaan kolme selkeää toimialaa: **hallinto, kasvun ja oppimisen toimiala sekä tekninen ja ympäristö toimiala**. Näiden toimialojen "alle" on koottu suurin osa Kaavin kunnan toiminnasta. Jokaisella toimialalla tulee olemaan vastuuhenkilö ja tehtävää vastaava virkanimike. Oppimisen ja kehittämisen toimialalla on oma lautakunta sekä teknisellä ja ympäristötoimialalla on myös oma lautakunta.

Toinen selkeä muutos tulee olemaan kunnanhallituksen alainen henkilöstöjaosto, jonka tehtävät ovat henkilöstöön liittyvät asiat. Henkilöstöjaosto on toimielin, jolla on myös päätösvaltaa.

Kaavin kunnan vuoden 2023 arvioidaan olevan lähellä tasapainoa eli arvioidut toimintamenot ja tulot olisivat lähes saman suuruiset. Tuloksen arvioidaan olevan noin 80 000 tappiollinen, mutta talousarviossa on epävarmuustekijöitä, jotka saattavat vaikuttaa lopulliseen tulokseen.

Lähes tasapainoisella vuoden 2023 talousarviolla pyrimme talousarviovuonna paneutumaan erityisesti elinvoiman kasvattamiseen viimeistään talouden suunnitteluvuosilla. Kunnan kehittämiseen on oltava jatkossa resursseja. Pelkästään siihen, että menot ja tulot ovat tasapainossa ei ole riittävä kunnan tulevaisuuden kannalta.

Kaavin kunnan väestökehitys 2015 - 2025

Vuoden 2023 talousarvion lähtökohdat

Vuosina 2019 – 2022 Kaavin kunnan tuloveroprosentti on ollut 22,00 %. Tuloveroprosenttiin vuodelle 2023 kunnat eivät saaneet tehdä muutosta vaan valtio ”leikkasi” kaikkien kuntien veroprosenttia 12,64 %. Kaavin kunnan vuoden 2023 tuloveroprosentti on siten 9,36 %.

Vuoden 2023 kunnallisveron kertymäksi arvioidaan 3,82 milj. euroa. Efektiivinen veroaste (kunnallisveroaste), tulee Kaavilla olemaan 5,89 %.

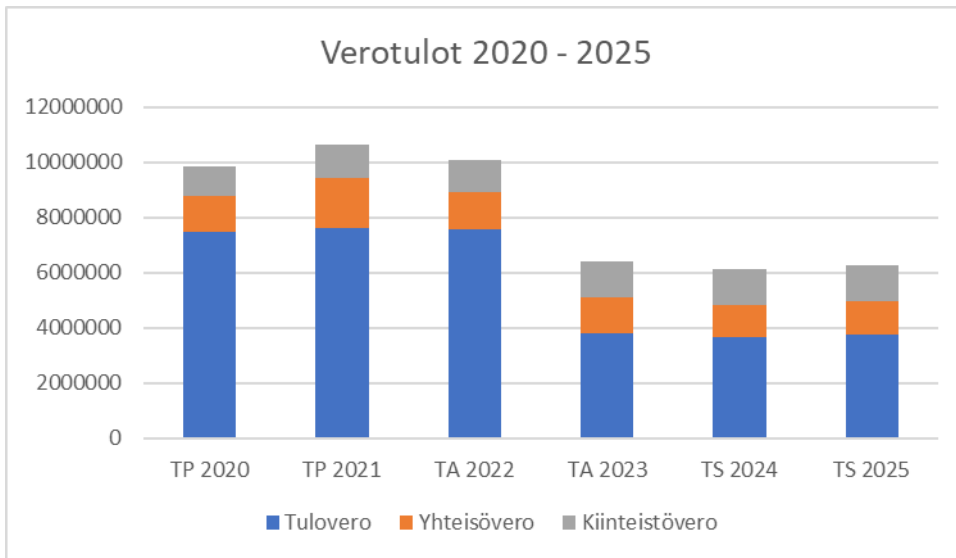
Kiinteistöveroprosentit vuonna 2023:

yleinen	1,50 (sama vuonna 2022)
vakituiset asuinrakennukset	0,75 (sama vuonna 2022)
muut asuinrakennukset	1,70 (1,80 vuonna 2022)
yleishyödylliset yhteisöt	0,00 (sama vuonna 2022)

Vuoden 2023 kiinteistövero tuotoksi arvioidaan 1,265 milj, €. Muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentin laskun ei arvioida vaikuttavan verokertymään, koska rakennuskustannusindeksin arvioidaan korottavan rakennusten arvoa ja sitä kautta vaikuttavan positiivisesti kiinteistöverokertymään.

Verotulot, 1.000 euroa:

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Kunnallisvero	7.604	7.572	3.821
Kiinteistövero	1.239	1.173	1.265
Yhteisövero	1.818	1.331	1.306
Yhteensä	10.661	10.076	6.392

Valtionosuudet, 1.000 euroa

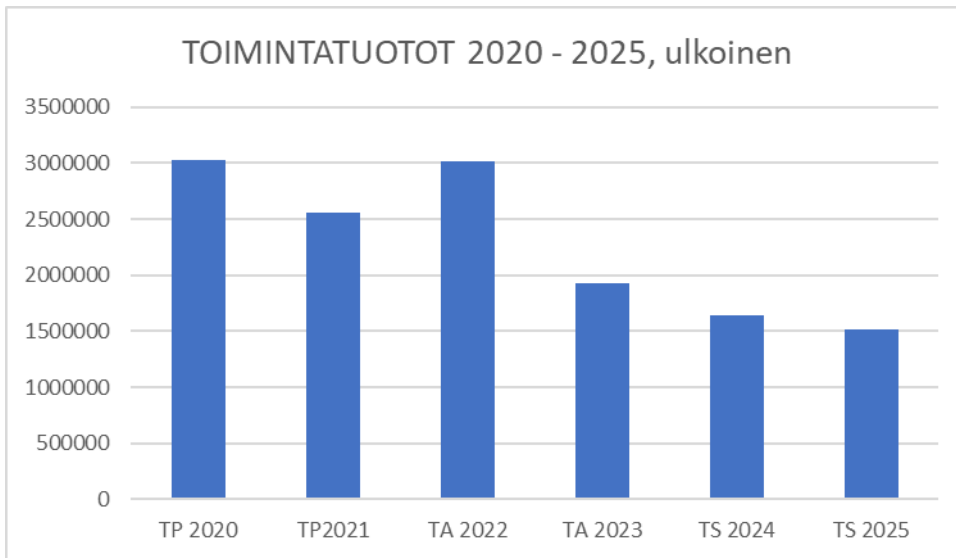
	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11.164	10.950	22
Veromenetysten kompensatio	1.828	2.003	636
Opetus- ja kulttuuriministeriön osuus	-552	-552	-578
Harkinnanvarainen	-	-	-
Yhteensä	12.440	12.401	80

Lisäksi valtionosuuksissa on huomioitava kotikuntakorvaukset, jotka ovat talousarviovuonna Kaavin kunnan osalta - **886 511 €**. Kotikuntakorvaukset ovat osa valtionosuusmaksatusta. Kotikuntakorvaukset kuuluvat kuitenkin kunnan tuloslaskelmassa toimintatuottojen / -kulujen puolelle eikä niitä esitetä kirjanpidossa valtionosuuksien kohdassa. Tämä tarkoittaa kuitenkin käytännössä sitä, että Kaavin kunta maksaa valtion suuntaan vuosittain valtionosuuksia noin 800 000 €.

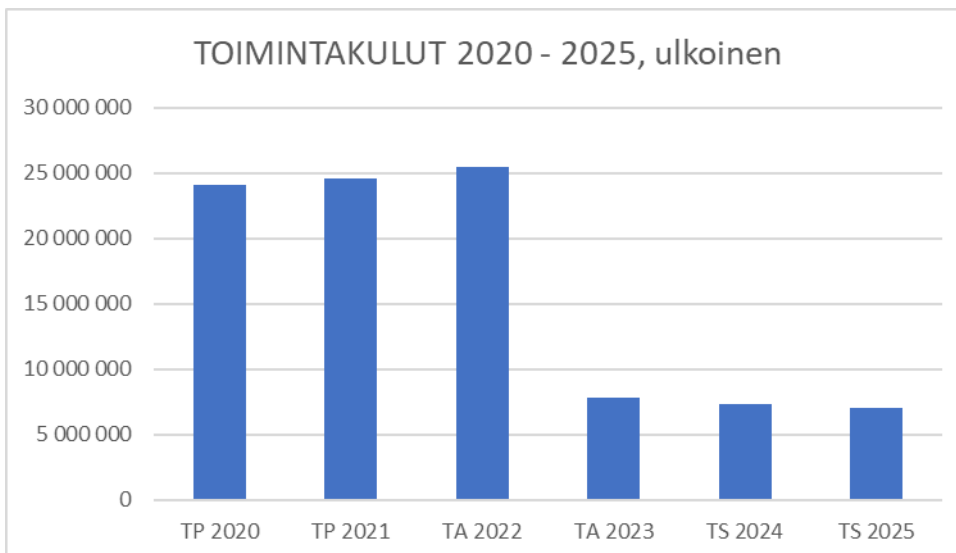

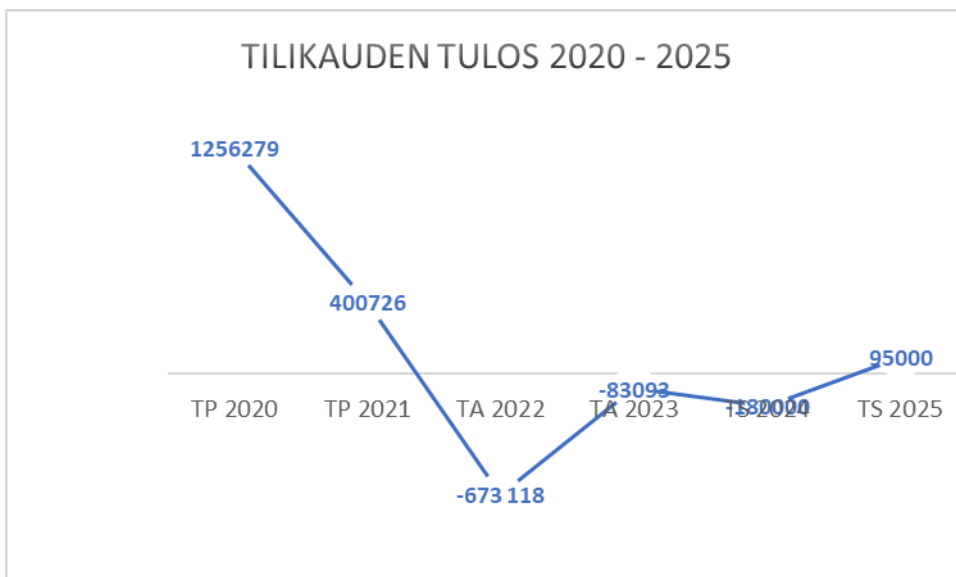
Toimintatuottojen kehitys 2020 – 2025

Toimintamenojen kehitys 2020 – 2025

Tuloksen kehitys 2020 – 2025

Tuloslaskelma vuodelle 2023 osoittaa noin 83 000 euron alijäämää.

Kunnan talousarviolainojen ja lyhyiden lainojen yhteismäärä 31.12.2022 on noin 9,0 milj. euroa eli noin 3.300 €/asukas. Yhteismäärä sisältää 4,0 milj. euroa lyhytaikaista lainaa, jota arvioidaan jatkettavan alkuvuoteen 2023. Vuoden 2023 investoinnit tullaan kattamaan pitkäaikaisella lainalla. Vuonna 2023 lainamäärän arvioidaan olevan noin 10,0 milj. euroa eli noin 3 700 €/asukas.

Taloussuunnitelman 2023 - 2025 perusteet (vuodet 2024-2025)

Hyvinvointialueen käynnistyminen siirtää 1.1.2023 lähtien yli puolet kuntien lakisääteisistä tehtävistä ja käyttötalouden kustannuksista hyvinvointialueille. Hyvinvointialueiden käynnistymisellä on merkittävä vaikutus kunnan tulopohjaan, kun kunnilta leikataan verotuloja sekä valtionosuuksia siirrettäviä kustannuksia vastaavasti. Siirtyvät kustannukset ja tulopohja perustuvat kuntien tilinpäätöksiin **2021 ja 2022**, minkä vuoksi taloussuunnitelma vuosille 2024 - 2025 sisältää epävarmuutta. Hyvinvointialueiden rahoitus muodostuu kuntien sote- ja pelastustoimenkustannuksista vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätöksiä perusteella, joten uudistuksen lopulliset vaikutukset kuntatalouteen selviävät vuoden 2023 aikana. Tämän hetkisten arvioiden mukaan Kaavin kunnan osalta suurimmat heikennykset tapahtuvat talousarviovuonna 2023.

Verotuloja leikattiin tuloverojen sekä yhteisöverojen osalta. Lisäksi 50 % kiinteistöverosta sisällytetään tasattaviin verotuloihin ja ne tasataan yhdessä kunnallis- ja yhteisöveron kanssa. Vuoden 2023 osalta verotuloja saadaan vielä osin vuoden 2022 tilitysten mukaisesti, joten ko. vuonna verotulot tulevat kertymään seuraavia vuosia paremmin.

Taloussuunnitelmavuosien tuloeriin sisältyy merkittävää epävarmuutta ja korotustarve arvioidaan kriittisesti vuonna 2023 päivitetyn taloustiedon huomioiden verokorotuksen negatiiviset vaikutukset kunnan vetovoimaisuuteen. Kunnilla on oikeus muuttaa tuloveroprosenttia vuodelle 2024 ja siitä eteenpäin.

Valtionosuuksien arviointi taloussuunnitelmavuosille on haastavaa soteuudistuksesta johtuen. Arviointi pohjautuu VM:n ja Kuntaliiton alustaviin laskelmiin, joiden mukaisesti Kaavin kunnan valtionosuudet laskevat vuodesta 2022 12,4 milj. eurosta vuoteen 2023 20.000 euroon.

Kaavin kunnalla siirtyvät toimintakulut ovat siirtyviä tuottoja suuremmat, jonka seurauksena valtionosuuksiin kohdistuu 60 %:n muutosrajoitin sekä jaksotettu siirtymätasaus vuosille 2023 - 2027. Siirtymätasauksen määrää on tarkoitus alentaa vuosittain siten, että muutos rajataan +/-15 euroon/asukas per vuosi. Viidentenä vuonna muutos on enintään +/-60 euroa/asukas, joka jää toistaiseksi pysyvänä voimaan.

Valtionosuusjärjestelmän uudistuksen myötä myös VOS-kriteeristö muutetaan painottumaan alle 16-vuotiaiden ikäluokkiin. Muutoksella onkin suuri vaikutus Kaavin kunnan valtionosuuksiin, johtuen aiemmista painotuksista mm. vanhusikäluokkiin, sairastavuuteen ja työttömyysasteeseen.

Talousarviovuoden ja suunnitelmavuosien toimintakuluissa on huomioitu sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen toimintakulujen ja -tuottojen siirtyminen hyvinvointialueelle. Sosiaalitoimen toimintaan liittyvä kunnan omistama irtaimisto eli koneet, kalusteet, laitteet ja materiaalit siirtyvät korvauksetta hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueelle siirtyy myös siirtyvään henkilöstöön kohdistuva lomapalkkavelka.

Kunnan omistamat sote kiinteistöt tulevat ulkoisen vuokrauksen piiriin. Sote kiinteistöt vuokrataan hyvinvointialueelle asetuksen mukaisesti 3 + 1 vuoden vuokrasopimuksella. Näitä kiinteistöjä ovat mm. paloasema ja palvelukeskus.

Soteuudistus vaikuttaa olennaisesti myös tukipalveluiden tuottamiseen, kun tukipalvelut tuottavat yli 50 %:n osuudella ateria- ja puhdistuspalveluja sosiaali- ja terveystoimelle. Päätösten mukaan Pohjois-Savon alueen ateriapalvelut tuottaa hyvinvointialueelle Servica Oy. Vuodesta 2023 lähtien Kaavin kunnan ateriapalveluiden tulot ja menot muodostuvat varhaiskasvatuksen ja kouluopetuksen aterioista. Aterioiden valmistaminen keskitetään koulukeskukseen 1.1.2023 lukien.

Toimintamenojen kustannuskehitys on laskeva. Työtä Ideasta- sekä Pimeän Taivaan hankkeiden määrärahat on huomioitu hankkeiden loppuun saattamisen ajaksi. Tuumasta Toimeen hankkeelle on määräraha varauskoko talousarviovuoden ajaksi (edellyttää myönteistä jatkoaikapäätöstä).

Vuodesta 2023 alkaen ulkoisten toimintakulujen on arvioitu vähenevän hallintopalveluiden ostopalveluissa mm. työterveyshuollon, talous- ja palkkahallinnon, ICT-kulujen sekä verotuskustannusten osalta. Kustannuslasku on vuodelle 2023 pienempi huomioiden muun muassa tilinpäätökseen 2022 kohdistuva työ.

Kunnan toimintatuotot koostuvat vuodesta 2023 lähtien pääosin vesi- ja jätemaksuista, metsänmyyntituloista, rakennusten vuokratuloista sekä varhaiskasvatuksen ja rakennusvalvonnan maksutuloista. Vesi- ja viemärlaitoksen perusmaksuihin on arvioitu tehtävän korotus vuodelle 2023 kattamaan kohonneita laitoksen ylläpito- ja pääomakuluja.

Valtuuston 26.10.2021 päätöksen mukaisesti yläkoulusopimus jatkuu Tuusniemen kunnan kanssa. Uusi sopimus velvoittaa Kaavin kuntaa vastaamaan syksystä 2022 alkaen erityisen tuen oppilaiden opetusjärjestelyistä aiheutuvien kustannuksien kotikuntakorvauksen ylittävistä osuuksista sekä yläkoulukuljetusten syöttöliikenteen kustannuksista. Lisäksi Kaavin kunta korvaa Tuusniemen kunnalle hallintokustannuksia 15 % osuudella syöttöliikenteen vuosittaisista kokonaiskustannuksista. Sopimusmuutoksesta aiheutuvia lisämenoja on taloussuunnitelmakaudelle arvioitu yhteensä n. 0,2 milj. euroa.

Valtiokonttorin myöntämien perintövarojen käyttöä suunnataan lasten ja nuorten sekä vanhusten ennalta ehkäisevään hyvinvointityöhön ja kotona asumisen mahdollistamiseen. Käyttökohteet määritellään vuosittain kunnanhallituksen toimesta noudattaen perintövarojen kohdentamisesta tehtyihin päätöksiin.

TE-palvelujen siirto kuntien vastuulle tapahtuu vuoden 2025 alusta lukien. TE-palvelujen siirron tavoitteena on tukea nopeamman työllistymisen tavoitetta, kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla. Uudistuksessa kunnat muodostavat työllisyydenhoidon yhteistoiminta-alueita, joiden vähimmäiskokona tulee olemaan 20.000 työvoimapohja. Yhteistoiminta-alueiden vastuulle siirtyy pääosa nykyisin TE-toimistojen vastuulla olevista henkilöasiakas-, työnantaja- ja yrityspalveluista sekä ELY-keskuksien vastuulla olevat palvelujen hankintatehtävät.

Työllisyyden hoitaminen on siirretty hallinnon toimialalle talousarviovuoden 2023 alusta lukien. Käytännön toimintaa hoidetaan Tuumasta Toimeen hankkeen kautta. Kunnan kustannettavaksi jää myös työmarkkinatuen kuntaosuus, vaikka suuri osa toimista kuten kuntouttava työtoiminta siirtyy hyvinvointialueen tehtäväksi.

Talouden tasapaino (Kuntalaki 110 §)

Talousarvio ja -suunnitelma

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräjassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kuntarakennelaisissa tarkoitetun uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kuntajaon muutoksen voimaantulosta.

Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä Kaavin kunnalla on kertynyttä kumulatiivista ylijäämää taseessa 1.084.000 euroa. Vuoden 2022 talousarvio on laadittu noin 0,546 milj. euroa alijäämäiseksi. Talousarvion laadinnan aikana Kaavin kunnan vuoden 2022 tuloksen ennakoitaan muodostuvan hieman paremmaksi mm. ennakoitua suurempien verotulojen myötä. Lopullinen tilikauden tulos saadaan tilinpäätöksen yhteydessä keväällä 2023.

Taloussuunnitelma vuosille 2023-2025 on tasapainoinen huomioiden taseeseen kertynyt ylijäämä. Taloussuunnitelma vuosina arvioidaan elinvoiman kehittyvän suotuisasti ja tarvittaessa varaudutaan veroprosentti tarkasteluun. Taloussuunnitelma sisältää sote-uudistuksesta johtuen vielä suunnitelmavuosille epävarmuustekijöitä, jonka vuoksi talouden ja toiminnan suunnittelussa tulee edelleen kiinnittää aktiivista huomioita talouden tasapainottamiseen.

KONSERNITARKASTELU

Kaavin Vuokratalot Oy:

Kaavin Vuokratalot Oy omistaa 87 asuntoa. Yhtiön kaikki asunnot sijaitsevat kirkonkylällä. Asuntomäärästä lähes puolet on vanhempaa kerrostalo asuntokantaa, jotka peruskorjattiin vuosina 2011–2012. Kirkkoharjuntie 1 kiinteistöt puretaan vuosien 2022 - 2023 aikana. Käyttöaste ajalla 1.1.-30.11.2022 on ollut noin 86 % verrattuna sadan prosentin käyttöasteen tuloihin. Budjetoituihin tuloihin verrattuna käyttöasteeksi tulee noin 86 %. Vuoden 2021 käyttöaste oli noin 79 %.

Vuoden 2022 lopulla yhtiöllä on lainaa 2.758.423,00 euroa, josta kunnan antolainaa on 200.000 euroa ja pääomalainoja 507.000 euroa. Kunta on kuluneena vuonna perinyt yhtiöltä hallintopalvelukorvausta. Korvauksen määrää kohtuullistettiin kunnanhallituksen 30.3.2020 tekemällä päätöksellä 20 %:iin, jolloin maksettavaksi jäi 36.704 euroa (sis. alv).

Taloudellisen tilanteen korjaamiseksi yhtiö haki ja sai vuonna 2019 Valtiokonttorilta päätökset tervehdyttämisavustuksesta ja lainaehtojen muutoksesta. Valtiokonttori myönsi aravalainojen lyhennysohjelmiin viiden vuoden jatkoajan ja vuosimaksulainat muutettiin kiinteäehtoisiksi lainoiksi. Lainaehdotuksen ehtona oli, että yhtiön omistaja ei saa periä omille varoille korkoa vuosina 2019–2031. Lisäksi Valtiokonttori myönsi 105.879,96 euron tervehdyttämisavustuksen, jonka ehtona oli, että kunta sijoittaa omistajan osuutena saman verran ja että pääoma- tai antolainojen lyhennyksiä ei peritä vuosina 2019–2024. Vuonna 2021 loput tervehdyttämisavustuksesta käytettiin Välliläntien piharemonttiin.

Yhtiön tavoitteena on olla menestyvä yhtiö, joka tuottaa kohtuuhintaisia ja hyväkuntoisia asumispalveluja Kaavilla.

Konserniohjeen mukaan Kaavin Vuokratalot Oy:n tulee raportoida toiminnastaan ja taloudestaan elokuun lopun tilanteesta sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Tavoitteiden asettaminen konsernijohtolle ja kunnan edustajille tytäryhtiössä

Kaavin kuntakonserni muodostuu emo- ja tytäryhtiöiden osalta Kaavin kunnasta ja Kaavin Vuokratalot Oy:stä.

Konsernisäädökset kuntalaissa (Konsernijohto 25a §):
Konsernijohtoon kuuluvat:

Kunnanhallitus

valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa
antaa ohjeita kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisessa käsiteltäviin asioihin

Kunnanjohtaja

oikeus käyttää puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta

Muu johtosäännössä määrätty viranomaisena, joka

esittelee tytäryhteisöjä koskevia asioita kunnanhallituksessa tai
muutoin vastaa konsernijohtolle kuuluvista tehtävistä.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Konsernijohtolle asetetut tavoitteet suunnittelukaudella, TP 2020 vertailutietona:

	TA 2023	TP 2021
Konsernijohton raportoitava valtuustolle	3 krt/v	3 krt/v
Konsernin toimintatuotot/toimintamenot, %	>38 %	40,0 %
Konsernin vuosikate/poistot, %	>80 %	105,0 %
Konsernin omavaraisuusaste, %	>50 %	34,4 %
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	<50 %	53,0 %
Konsernin lainamäärä/asukas, €	<6.000 €	5.695 €

Kunnan edustajille asetetut tavoitteet:

Edustajien raportoitava tytäryhtiöstä
kunnanhallitukselle

3 krt/vuosi

TALOUSARVIOASETELMA

Talousarvioasetelman käyttötalousosan tehtäväalueet ja investointiosan ryhmittely ovat seuraavanlaiset:

KÄYTTÖTALOUSOSA:

TOIMIELIN	TEHTÄVÄALUE
Keskusvaalilautakunta	1 Vaalit
Tarkastuslautakunta	1 Tilintarkastus
Vanhus- ja vammaisneuvosto	
Nuorisovaltuusto	
Kunnanhallitus	1 Hallinto 2 Tukipalvelut 3 Elinkeino ja elinvoima 4 Maaseututoimi 5 Työllisyyden hoito 6 Ympäristöterveyden huolto
Henkilöstöjaosto	1 Henkilöstöasiat
Kasvun ja oppimisen lautakunta	1 Sivistystoimen hallinto 2 Varhaiskasvatus 3 Perusopetus 4 Aikuiskoulutus 5 Kirjastotoimi 6 Vapaa-aikatoimi 7 Joukkoliikenne
Tekninen ja ympäristö lautakunta	1 Tekninen hallinto 2 Kiinteistötoimi 3 Vesi- ja viemärlaitos 4 Tiekunnat 5 Muu tekninen toimi 6 Rakennusvalvonta 7 Ympäristönsuojelu
Vesi- ja viemärlaitos	

INVESTOINTIOSA:

INVESTOINTIRYHMÄ	ALARYHMÄ
Maa- ja vesialueet	
Talonrakennus	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 Kadut, tiet, torit 2 Vesijohdot 3 Viemärointi 4 Muut kiinteät rakenteet ja laitteet
Irtain käyttöomaisuus	
Aineeton käyttöomaisuus	1 Arvopaperit
Investointiosuudet kunta- yhteisöille	1 Investointiosuudet
Muut investoinnit	

HENKILÖSTÖ

Palkkamenot on arvioitu muuttuvan henkilöstömäärän ja voimassa olevien työehtosopimusten mukaisesti.

Henkilöstömäärän kehitys 2020 - 2025

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Hallinto	22	20	20	14	14	14
Sosiaalitoimi	68	55	56	0	0	0
Sivistystoimi	43	42	42	42	42	42
Ympäristö- ja tekn. palvelut	8	8	8	8	8	8
Yhteensä	141	125	126	64	64	64

Tammikuussa 2021 toteutuneesta vanhusten tehostetun asumispalvelun liikkeenluovutuksessa Attendo Oy:lle siirtyi 15 työntekijää.

Talousarviovuoden 2023 alusta lukien tapahtuu historian suurin liikkeenluovutus, jonka myötä Kaavin kunnan työntekijöistä noin puolet siirtyy hyvinvointialueen tai palveluyhtiö Servican työntekijöiksi. Hyvinvointialueen palvelukseen siirtyy tämän hetkisen arvion mukaan 56 henkilöä ja palveluyhtiö Servican palvelukseen 6 henkilöä. Yhteistoimintaneuvottelujen mukaisesti henkilöt siirtyvät ns. vanhoina työntekijöinä eli käytännössä olemassa olevilla virka- ja työehdoilla.

Henkilöstön tilan seurantaan ja kehittämistarpeita varten laaditaan vuosittain henkilöstöraportti (ent. henkilöstötilinpäätös) sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelma. Henkilöstöohjelma ja tasa-arvosuunnitelma päivitetään vuodelle 2023. Kehityskeskusteluita käydään vuosittain tai aina tarpeen vaatiessa. Henkilöstön työhyvinvointikysely toteutetaan vuosittain ja sen tulokset sekä kehittämistoimenpiteet käydään yhdessä henkilöstön kanssa työyksiköittäin. Työkykyjohtamista kehitetään sairauspoissaolojen ja ennen aikaisen eläköitymisen vähentämiseksi, jolloin myös työkyvyttömyydestä aiheutuvat kustannukset vähenevät.

KAAVIN KUNNAN STRATEGIA 2022 - 2025

Kaavin kuntastrategia 2022 – 2025 ”Yhteistyöstä elinvoimaa” on hyväksytty valtuustossa 26.4.2022. Kuntastrategiaa oli työstetty syksyn 2021 ja talven 2022 aikana.

Kuntastrategian ydinarvot;

Teemme parhaamme, jotta jokaisella olisi hyvä elää Kaavilla
Olemme toiminnassamme avoimia ja läpinäkyviä
Teemme raja-aidat ylittävää yhteistyötä

Valtuustokauden 2021 – 2025 päätavoitteet:

Lasten ja lapsiperheiden hyvinvointi paranee
Kunnassa on puitteet kaikenikäisille kuntalaisille hyvinvointia tuottavalle yhdistystoiminnalle ja sen yhteistyölle
Kaavista Pohjois-Savon yrittäjäystävällisin kunta 2024
Kaupunkikylä Kaavin palvelut säilyvät monipuolisena
Kunnan työntekijät kokevat tulevansa kuulluksi heidän työtä ja hyvinvointia koskevissa asioissa
Kaavilla on puoleensavetävä brändi
Kuntatalous on tasapainossa

TALOUSARVION SITOVUUSTASO

Talousarvion sitovuustasolla tarkoitetaan sitä tasoa, jolla päätetään määrärahojen, tuloarvioiden ja tavoitteiden muutoksista.

Käyttötalousoissa valtuusto päättää tehtävätason muutoksista bruttotasolla. Perustelut ja tavoitteet ovat sitovia, ellei ole muuta mainintaa.

Investointiosassa määrärahasitovuustaso on hankekohtainen nettotasolla. Kadut, tiet, torit sekä vesijohdot ja viemärointi -alaryhmien osalta sitovuustaso on hankekohtainen vain, jos hankkeen nettokustannukset ovat yli 160.000 euroa, muutoin alaryhmäkohtainen. Investoinniksi katsotaan yli 10.000 euron hankinnat, joita käytetään palvelutuotannossa useana tilikautena ja jotka kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi, poikkeuksena pysyvien vastaavien sijoitukset sekä maa- ja vesialueet, joista ei kirjata poistoja.

Tuloslaskelmassa sitovia ovat seuraavat erät: verotulot, valtionosuudet, korkotulot, muut rahoitustulot, korkomenot, muut rahoitusmenot, satunnaiset tulot ja -menot. Vesi- ja viemärlaitoksen tuloslaskelmassa sitovia eräitä ovat korvaus jäännöspääomasta, poistot ja tilikauden tulos.

Kunnanhallitus ja lautakunnat päättävät osatehtävä 1-tason muutoksista.

Lautakunnat voivat alittaa määrärahojansa, mikäli tavoitteet ja mm. lakisääteiset tehtävät tulevat hoidetuksi pienemmällä määrärahalla. Taloudellisuus on otettava kaikessa toiminnassa huomioon.

RATKAISUVALTA VIERAAN PÄÄOMAN JA ANTOLAINOJEN MUUTOKSIA KOSKEVISSA ASIOISSA

Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus päättää pitkäaikaisten lainojen ottamisesta sekä antolainauksesta. Hallintosäännön mukaan hallintojohtaja päättää tilapäisluoton ottamisesta valtuuston talousarviossa tai erikseen tekemällä päätöksellä annetuissa rajoissa. Vuonna 2022 hallintojohtajalle on myönnetty tilapäisluoton ottovaltuus 4,0 miljoonan euron määrään asti.

Kunnanhallitukselle myönnetään tilapäislainan myöntämisvaltuus yleishyödyllisten yhteisöjen kehittämisprojektien tilapäisrahoitukseen 20.000 euron määrään asti kunnanhallituksen asettamilla ehdoilla. Kunnanhallitukselle raportoidaan kuukausittain kassatilanteesta, lainoista sekä maksuvalmiudesta.

TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA

Tuloslaskelma vuonna 2023 päättyy noin 83 000 alijäämään. Vuosi 2024 arvioidaan olevan noin 180 000 euroa alijäämäinen ja vuosi 2025 noin 95 000 euroa ylijäämäinen. Aiempien vuosien kertynyt ylijäämä pitää talouden tasapainossa talouden suunnitelmavuosina. Tuloslaskelman numero-osa on esitetty talousarviokirjan loppuosassa.

Tuloslaskelman tunnusluvut (laskettu ulkoisista eristä):

	TP 2020	TP 2021*	TA 2022	TA 2023	TS 2024
Toim.tuotot/Toim.menot,%	12,5	10,4	11,8	24,5	22,4
Vuosikate/Poistot, %	249,6	156,7	15,8	86,0	77,0
Vuosikate, €/asukas	746	398	41	225	251
Kertynyt yli-/alijäämä,€	671.611	1.082.915	444.950	364.950	185.000
Kertynyt yli-/alijäämä, €/as.	239	390	162	135	70
Asukasmäärä	2807	2778	2750	2700	2650

* talousarvio + TA-muutokset (valtuuston hyväksymät)

Talousarviossa 2022 tuloksen arvioidaan olevan noin 0,60 milj. euroa alijäämäinen.

Rahoituslaskelma

Maksuvalmiuden turvaamiseksi ja investointien rahoittamiseksi vuonna 2022 on suunniteltu otettavaksi 4 milj. euroa lyhytaikaista lainaa. Lainatarve on investointien toteutusaikataulusta riippuvainen. Pitkäaikaista lainaa on suunniteltu otettavaksi 3 milj. euroa vuonna 2023 päiväkotirakentamisen valmistumisen myötä. Pitkäaikaisella lainalla korvataan pääosa lyhytaikaisesta rahoituksesta.

Rahoituslaskelman numero-osa on esitetty talousarviokirjan loppuosassa.

Rahavirran kertymän muodostuminen vuosittain: 1.000 €

	2020	2021	2022	2023	2024
Toiminnan ja investointien rahavirta	+1.386	114	-3.813	-56	378

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä osoittaa, että investointeja ei pystytä kattamaan omarahoituksella, vaan lainarahoitusta on käytettävä merkittävästi.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötaloulososassa esitetään kunkin tehtäväalueen tavoitteet ja määrärahat euroina perusteluineen. Määrärahat sisältävät myös laskennalliset ja sisäiset erät, joista suurimpina ovat sisäiset vuokrat, keskitetysti hoidettujen tehtävien kustannukset, ateria- ja puhdistuspalvelut sekä toimistopalvelut. Laskennalliset poistot näkyvät kunkin tehtäväalueen toimintakatteen alapuolella.

Koonti käyttötaloulososan määrärahoista on esitetty tekstiosan jälkeen.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vaalit

Perustelut

Vuonna 2023 järjestetään eduskuntavaalit. Presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit järjestetään vuonna 2024 sekä alue- ja kuntavaalit vuonna 2025.

Keskusvaalilautakunta: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	3 354	6 500	6 500	13 000	6 500
TOIMINTAMENOT	-16 776	-8 880	-1 500	-17 360	-7 688
TOIMINTAKATE	-13 422	-2 380	5 000	-4 360	-1 188
POISTOT					
VUOSIKATE	-13 422	-2 380	5 000	-4 360	-1 188

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tilintarkastus

Tavoitteet

Varsinaisen tilintarkastajan tarkastuspäiviä on vuodelle 2023 merkitty 10 päivää/vuosi. Tilintarkastaja toimii tarkastuslautakunnan sihteerinä.

Tarkastuslautakunta: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-11 892	-14 455	-14 455	-14 455	-14 455
TOIMINTAKATE	-11 892	-14 455	-14 455	-14 455	-14 455
POISTOT					
VUOSIKATE	-11 892	-14 455	-14 455	-14 455	-14 455

KUNNANHALLITUS

Keskushallinto

Keskushallinnon talousarvioon sisältyy valtuusto, kunnanhallitus, henkilöstöjaosto, asumispalvelut, eräät avustukset, suhdetoiminta ja muu toiminta. Valtuuston, kunnanhallituksen ja henkilöstöjaoston kokouspalkkiot on mitoitettu normaaliin kokouskäytäntöjen mukaan.

Asumispalvelut

Palvelu-/yleiskuvaus

Kaavin Vuokratalot Oy omistaa pääosan vuokra-asunnoista Kaavin kuntakonsernissa. Kaavin kunnan palkkalistoilla oleva rakennustarkastaja-ympäristösihteeri toimii toimitusjohtajana ja toimistosihteeri toimii Kaavin Vuokratalot Oy:n asiakaspalvelu- ja toimistotehtävissä. Kunta perii yhtiöltä korvausta em. palkkaus-, toimistotila- ym. kuluista kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti.

Tavoitteet

Kaavin asumisen strategian mukaan tavoitteena on mm., kunnan/Kaavin Vuokratalot Oy:n vuokra-asuntojen tarjonnan vastaaminen kysyntää.

Tunnusluvut

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023
Kunnan omistamat tai määräysvallassa olevat asunnot	103	103	87	87
Asuntojen määrä 1000 asukasta kohden	34	34	29	29

Loppuvuonna 2021 on palveluasunnoilla asumiskäytössä 39 asuntoa, jotka Kaavin kunta on vuokrannut Suomen Hoiva ja Asunto Oy:ltä.

Keskushallinto: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	275 495	20 000	20 000	20 000	20 000
TOIMINTAMENOT	-344 430	-322 970	-295 250	-296 450	-297 628
TOIMINTAKATE	-68 935	-302 970	-275 250	-276 450	-277 628
POISTOT	-1 404	-4 850	-800	-4 350	-4 250
VUOSIKATE	-70 339	-307 820	-276 050	-280 800	-281 878

Hallinto- ja tukipalvelut

Palvelu/yleiskuvaus

Hallinto- ja tukipalvelut toteuttavat osaltaan kunnan hyväksytyä strategiaa tuottamalla tukipalveluita kunnan eri palvelualoille.

Hallinto- ja tukipalvelut sisältävät toimisto- ja talouspalvelut sekä ateria- ja puhdistuspalvelut, valtuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan ja vaaliasioiden valmistelu- ja

toimeenpanotehtävät sekä muut keskitetyt palvelut, mm. arkistotoimen ohjaaminen, kopiointi, ICT-tuki ja tarvikehankinnat. Lisäksi määrärahoihin sisältyy kunnallisverotuksen maksuosuus valtiolle.

Palkka- ja taloushallinnon palvelut on ostettu 1.1.2017 alkaen Monetra Pohjois-Savo Oy:ltä, joka on pääasiassa kuntien omistama palvelukeskus.

Toimisto- ja talouspalvelut

Toimisto- ja talouspalvelut tukevat johtamista ja talouden ohjausta sekä palvelutuotantoa tuottamalla toimialaansa kuuluvia sisäisiä asiantuntijapalveluja kustannustehokkaasti perustoimialojen kysynnän mukaan. Yksikkö vastaa myös valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien päätösten valmisteluun ja toimeenpanoon liittyvästä asiakirjahallinnosta sekä hoitaa eri osastojen päivittäistä asiakaspalvelua.

Tavoitteet vuodelle 2023

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Asianhallinnan ja tiedonohjauksen kehittäminen	Asianhallintajärjestelmän ja tiedonohjausjärjestelmän (TOJ) käyttöönotto; Dynasty10	Dynasty10 järjestelmän käyttöönotto 8 / 2023
Sähköisten palveluiden käyttöönoton jatkaminen	Kunnan verkkosivujen uudistaminen. Sähköisten asiointikanavien ja palveluiden lisääminen kunnan sisäisessä ja ulkoisessa asiakaspalvelussa.	Uudet verkkosivut 12 / 2023 Digitaaliset palvelut ja sähköiset lomakkeet lisääntyneet
Organisaatioiden valmistautuminen uuden kunnan toimintatapaan	Hallintosäännön käyttöönotto	Luottamushenkilö ja kunnan toiminnan organisointi valmiina 2 / 2023
Tietosuojaja- ja tietoturvatason jatkuva parantaminen	Organisaation henkilöstön osaamisen ja ICT-ympäristön kehittäminen	Henkilöstön koulutukset, ICT-kartoitukset

Perustelu

Henkilöstön osaamista kehitetään kunnanviraston toimistohenkilöstön osalta niin, että eri hallintokuntien palvelut turvataan ja tehtäväkokonaisuuksia tarkastellaan niin, että henkilöstöressurit riittävät eri tehtävien ja asiakaspalvelun hoitoon. Tehtävien muuttuessa ja monipuolistuessa henkilöstöä koulutetaan, valmennetaan ja järjestellään tehtäviä muutostarpeen mukaan.

Digitalisaation tavoitteiden mukaisesti kansalaisille ja yrityksille on tarjottava julkiset palvelut digitaalisessa muodossa vuoteen 2023 mennessä. Tämä tarkoittaa kunnille kasvavaa painetta investoida ja kehittää sähköisiä järjestelmiä ja toimintatapoja, jotka edesauttavat tiedolla johtamista sekä tarjoavat kuntalaisille uusia palveluita ja parantavat nykyisten palveluiden saavutettavuutta ja laatua. Sähköisen asianhallintajärjestelmän käyttöönotolla on merkittävä vaikutus koko kuntaorganisaation asiakirjahallintoon, arkistointiin ja tiedolla johtamiseen

Ateria- ja puhdistuspalvelut

Palvelu-yleiskuvaus

Kaavin kunnan ateriapalveluyksikkö tuottaa ateriapalvelut varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen. Ruuan valmistus tapahtuu koulukeskuksessa 1.1.2023 lukien

Tavoitteena on tuottaa mahdollisimman laadukasta ateriapalvelua kustannustehokkaasti huomioiden lähellä tuotetut raaka-aineet. Lasten ja nuorten ateriat tarjotaan kasvatuksellinen ja terveellinen näkökulma huomioiden niin päiväkodissa kuin kouluissakin.

Puhtauspalvelua tuotetaan Kaavin kunnan omistamiin kiinteistöihin.

Tavoitteet vuodelle 2023

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Puhdistuspalveluiden laadunhallintajärjestelmä	Käyttöönotto (laadunhallinta- ja omavalvontajärjestelmän kehittäminen)	Käytössä/ei
Ruuan tuotannon aloittaminen koulukeskuksessa 1.1.2023	Toiminnan muutos	Häiriötön ateriapalvelu
Ateriapalvelussa lähellä tuotetun raaka-aineen hyödyntäminen	Lähiruoka	Onnistunut kilpailutus

Perustelut

Ateria- ja puhdistuspalvelujen toiminnassa etusijalla ovat asiakaskeskeisyys, asiakkaiden tarpeet ja taloudellisuus. Palvelukäyttäytymistä seurataan taloudellisuuden ohella.

Ateria- ja puhdistuspalvelujen toiminnoissa suositetaan mahdollisuuksien mukaan sähköisten järjestelmien hyödyntämistä ja niiden käyttökoulutuksia henkilöstölle. Puhdistuspalvelujen tasalaatuinen toiminta vaatii laadunhallintajärjestelmän ja omavalvontajärjestelmän kehittämistä, jotta toiminnan tasoa voidaan tarkkailla säännöllisesti.

Hallinto- ja tukipalvelut: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	1 272 534	1 300 500	935 300	935 300	935 300
TOIMINTAMENOT	-1 546 546	-1 547 820	-1 068 380	-1 046 500	-1 051 420
TOIMINTAKATE	-274 012	-247 320	-133 080	-111 200	-116 120
POISTOT	-7 688	-100	-5 100	-10 080	-10 060
VUOSIKATE	-281 700	-247 420	-138 180	-121 280	-126 180

Elinkeino- ja kehityspalvelut

Palvelu-/yleiskuvaus

Kunnan elinkeinotoimi toteuttaa kuntastrategian linjauksia ja tavoitteita elinkeinoelämän osalta. Kunnanhallituksen perustaman elinvoimatoimikunnan keskeinen tehtävä on, yhdessä kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan kanssa, edistää Kaavin kunnan elinvoimaa, vetovoimaisuutta ja kilpailukykyä.

Tavoitteet

Elinkeinopalvelut

Kunnalla on tarjottavanaan eri tarkoituksiin sopivia teollisuustiloja – ja -tontteja

Matkailu huomioidaan maankäytön suunnittelussa

Yritysyhteistyön ylläpito

Toimitaan yhteistyökumppanina entisten ja uusien yleisötapahtumien kehittämisessä

Ylläpidetään yritysneuvonnan hyvää tasoa laadukkaiden kumppanuuksien kautta

Yritysneuvonnan ensikontakti on kunnanjohtaja.

Kumppanit

ELY-keskus

Finnvera

Kehittämisyhdistys Kalakukko ry (Leader ohjelma)

Sydän-Savon maaseutupalvelut - maatalousyrittäjien toiminnan kehittäminen

Savon Yrittäjät,

Kuopion seudun uusyrityskeskus - hankkeet ja aloittavien yritysten neuvonta

Business Finland - yritysten kansainvälistymispalvelut

Kuopion alueen Kauppakamari

Tuusniemen Teollisuus Oy

Savonia-ammattikorkeakoulu

Yrityskylä Alakoulu -oppimiskokonaisuus

Kaavin kunnan elinkeinojen kehittämistoimet 2023 Matkailu ja kaupan ala

Kevät – ja syysmarkkinat

Vapaa-ajan asukkaiden kesätapahtuma

Kesätorit

Nettisivujen ja esitteiden päivitys

Kauppakylä Kaavi –yhteistyö

Pimeään taivaan hanke

Nuorten tietoisuus kotikunnan yrityksistä

Yläkouluikäisten nuorten vuosittaiset vierailut kaavilaisiin yrityksiin yhteistyössä yläasteen opinto-ohjaajan kanssa. Panostus positiivisen muistijäljen jättämiseen oman kotikunnan työmahdollisuuksien suhteen. Maaseutuammattiin ry:n jäsenyyden hyödyntäminen.

Rakennuspaikkojen markkinointi

Myytävien kiinteistöjen aktiivinen markkinointi

Tonttien ja toimitilojen aktiivinen markkinointi yrityskäyttöön ja yritysten työntekijöille.

Aktiivinen osallistuminen messuille ja muihin markkinointi tapahtumiin

Maatilat ja maaseutuyritykset

Ostetaan 0,1 htv, työpanos Sydän-Savon maaseutupalveluilta (Siilinjärven kunnan tuottama).

Vuonna 2022 Sydän-Savon Maaseutupalvelu aktivoi maatilatalousyrittäjiä kehittämistoimissa ja maaseututoimijoita toimintaympäristön kehittämisessä.

Toimivat yritykset

Aktiivinen tiedottaminen eri toimijoiden järjestämistä koulutuksista

Tilannetiedottaminen yritysrahoitusmahdollisuuksista

Tapaamiset ja yritysvierailut

Elinkeinotoimen mittarit

Uusia yrityksiä syntyy enemmän kuin lakkaa.

Yhteisöverotulot kasvavat.

Kunnassa olevien työpaikkojen määrä kasvaa 20:llä.

Elinkeino- ja kehityspalvelu: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	57 771	141 000	140 800	3 000	3 000
TOIMINTAMENOT	-117 048	-237 780	-242 570	-94 530	-94 539
TOIMINTAKATE	-59 277	-96 780	-101 770	-91 530	-91 539
POISTOT					
VUOSIKATE	-59 277	-96 780	-101 770	-91 530	-91 539

Maaseututoimi

Palvelu-/yleiskuvaus

Vuoden 2012 alusta maaseutupalvelut on ostettu Siilinjärven kunnalta, joka hallinnoi Sydän-Savon maaseutupalvelua. Kyseessä on 14 kunnan/kaupungin yhteistoiminta-alue maaseutuhallinnon järjestämiseksi. Sopimuksessa mainittu tehtäväalue on maaseutuelinkeinojen hallinnosta kunnissa annetun lain mukaisten tehtävien, maaseutuelinkeinojen ja maaseudun toimintaympäristön kehittämistehtävien sekä kuntien muiden maaseututoimen hallinto- ja kehittämistehtävien hoito. Maaseutuasiamiehellä on toimipiste Kaavin kunnassa, mutta asiakaspalvelu tapahtuu vain ajanvarauksen perusteella.

Tavoitteet

Maaseututoimi sisältää 30.000 euron maksuosuuden Siilinjärven kunnalle.

Maaseututoimi: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-55 510	-53 200	-32 800	-32 800	-32 800
TOIMINTAKATE	-55 510	-53 200	-32 800	-32 800	-32 800
POISTOT					
VUOSIKATE	-55 510	-53 200	-32 800	-32 800	-32 800

Työllisyyden hoito

Palvelu- ja yleiskuvaus

Työllisyyden hoito Kaavin kunnassa tapahtuu pääosin kahden erillisen hankkeen kautta.

Tuumasta toimeen -kehittämishanke

Hankkeella parannetaan kaavilaisten työttömien työllistymisen mahdollisuuksia ja valmiuksia. Keskeisenä tavoitteena on kartoittaa ns. piilotyöpaikkoja ja saada työvoimantarve sekä tarjolla oleva resurssi kohtaamaan. Työllistymistä parannetaan mm. koulutuksen ja valmennuksen avulla. Kehittämishankkeelle haetaan jatkoaikaa talousarviovuoden 2023 loppuun saakka. Vaihtoehtoisesti haetaan uutta hanketta, jolla valmistaudutaan seuraavaan uudistukseen (TE 24).

Työtä ideasta –hankkeessa (Kaavi100-hankkeen jatko) idea-aihiot jalostetaan pidemmälle, jotta ne ovat kunnolla esiteltävissä laajemmalle joukolle yrityksiä. Hankealue on laajennettu käsittämään Tuusniemen kunta ja Savonia-ammattikorkeakoulun asiakkaita. Järjestetään tiedotus- ja

koulutustilaisuuksia sekä kurssitoimintaa ja ammattitaidon päivitystä yhteistyötahoina eri oppilaitokset.

Työmarkkinatuen kuntaosuus on budjetoitu työllisyshoidon kustannuspaikalle.

Tavoitteet

Työllisyysaste pyritään ylläpitämään vähintään nykytasolla.
Työttömyysprosentti alle Pohjois-Savon keskimääräisen työttömyysprosentin

Työllisyyden hoito: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT		180 700	220 000	125 000	15 000
TOIMINTAMENOT		-393 320	-443 430	-325 170	-215 272
TOIMINTAKATE		-212 620	-223 430	-200 170	-200 272
POISTOT					
VUOSIKATE		-212 620	-223 430	-200 170	-200 272

Ympäristöterveydenhuolto

Palvelu-/yleiskuvaus

Kaavin kunta on mukana ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueessa, jossa isäntäkuntana toimii Siilinjärvi. Ympäristöterveyden huolto sisältää eläinlääkinnän ja terveystalvonnann.

Ympäristöterveydenhuolto sisältää 113.000 euron maksuosuuden Siilinjärven kunnalle.

Ympäristöterveydenhuolto: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT		-135 600	-154 000	-154 000	-154 000
TOIMINTAKATE		-135 600	-154 000	-154 000	-154 000
POISTOT					
VUOSIKATE		-135 600	-154 000	-154 000	-154 000

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Sosiaalipalvelut ja terveystalvot

1.1.2023 alkaen sosiaalipalvelut, perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido siirtyvät hyvinvointialueen järjestämisvastuulle.

KASVUN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA

Sivistystoimen hallinto

Palvelu- /yleiskuvaus

Sivistyspalveluiden hallinnolliset toimet keskittyvät toimintojen taloudellisuuteen, yhteistyöhön, organisointiin ja laillisuusvalvontaan.

Tavoitteet

1.1.2023 voimaan astuvan hallintosäännön mukaisesti sivistystoimen toimialajohtajana ja lautakunnan esittelijänä toimii rehtori-sivistysjohtaja. Kansalaisopisto ja kirjasto toimivat Kuopion kaupungin hallinnoimina.

Sivistystoimen hallinto: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	1 110				
TOIMINTAMENOT	-68 409	-70 520	-92 630	-92 630	-92 628
TOIMINTAKATE	-67 299	-70 520	-92 630	-92 630	-92 628
POISTOT					
VUOSIKATE	-67 299	-70 520	-92 630	-92 630	-92 628

Varhaiskasvatus

Alle kouluikäisillä lapsilla on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen. Vanhemmilla on siis oikeus saada lapselleen kunnallinen hoitopaikka, kunnan valvoma yksityinen hoitopaikka tai valita Kelan myöntämä kotihoidontuki. Varhaiskasvatusta järjestetään valtakunnallisten perusteiden pohjalta laaditun kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Toiminnassa ja toimintaa suunniteltaessa huomioidaan ja ennakoidaan varhaiskasvatusta koskevat valtakunnalliset muutokset.

Varhaiskasvatus tarjoaa yhteistyössä perheiden kanssa lapsille laadukkaan, turvallisen, kehitykselle ja oppimiselle suotuisan kasvuympäristön. Toiminnan arvot ovat luottamuksellisuus, kasvatuskumppanuus ja lapsiläheisyys.

Tavoitteet vuodelle 2023

Strateginen painopiste:	Lasten ja lapsiperheiden hyvinvointi paranee	
Tavoite	Toimenpide	Mittari
Monialaisen yhteistyön kehittäminen ja ylläpitäminen	Yhteistyö eri ammattiryhmien kanssa	Säännölliset tapaamiset 1 x vko - 2 x kk Dokumentointi
Pedagogisten toimintamallien vahvistaminen ja toiminnallisen ympäristön muokkaus	Uuden päiväkotitilan käyttöönotto ja toiminnan suunnittelussa tilojen ja ympäristön tarjoamat mahdollisuudet	Säännölliset henkilö- löstöpalaverit ja suunnittelutuokiot Dokumentointi, arviointi, palaute.
Asiakaskyselyiden säännöllisyys	Keskustelut ja palautteet	Osallisuus ja osallistuminen

Varhaiskasvatuksen maksuttomuus 7/2023 alkaen	Toteutunut/ei toteutunut.
--	------------------------------

Perustelut

Lyhytaikaisesti sijaisuuksiin on ollut haasteellista saada ammatillisesti päteviä työntekijöitä. Ydinhenkilöstössä ammatillinen osaaminen on lain määrittelemällä tasolla. Tukea tarvitseville lapsille ei ole saatavilla kunnan itse tuottamana varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluita, palvelut on tuotettava ostopalveluna, joka kohdentuu tuen tarpeen arviointiin, havainnointiin, henkilöstön ohjaukseen ja monialaiseen yhteistyöhön. Hoidon tarve vaihtelee vanhempien opiskelun, työllisyyden ja muun elämäntilanteen mukaisesti, hoidontarpeen ennakointi tämän vuoksi haasteellista. Toiminnan laadun ylläpitäminen ja toimintamallien pysyväksi saattaminen vaatii työn kehittämistä, luotujen toimintamallien vahvistamista ja yhteistyötä eri ammattiryhmien kesken toimivien prosessien luomiseksi.

Uuden päiväkodin käyttöönotto ja toiminnan sovittaminen varhaiskasvatuslain edellyttämien toiminnallisten tavoitteiden mukaiseksi sekä suunnitelmallisuuden vahvistaminen ovat edellytys laadukkaiden varhaiskasvatuspalveluiden tuottamiselle kunnassa.

Tavoitteet tunnuslukuina

Päiväkoti (sisältää 4 päiväkotiryhmää)

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Hoitopäivät	7.521	9.000	6.800
Lapsilukumäärä	87	60	70
Käytettäviä hoitopaikkoja	68	70	70
€ / hoitopäivä / brutto	98,63	85,28	139,61
€ / hoitopäivä / netto	91,59	80,28	135,94

Vuonna 2023 kunnassa toimii yksi kotona työskentelevä perhepäivähoitaja; 4 hoitopaikkaa.

Varhaiskasvatus: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	65 946	78 700	63 500	2 000	2 000
TOIMINTAMENOT	-916 536	-938 610	-1 137 150	-1 060 890	-1 061 054
TOIMINTAKATE	-850 590	-859 910	-1 073 650	-1 058 890	-1 059 054
POISTOT			-10 000	-10 000	-10 000
VUOSIKATE	-850 590	-859 910	-1 083 650	-1 068 890	-1 069 054

Perusopetus

Palvelu- ja yleiskuvaus

Perusopetuslain mukaan opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatusta parantaa lasten oppimisedellytyksiä. Opetuksen tulee edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana. Opetuksen tavoitteena on lisäksi turvata riittävä yhdenvertaisuus koulutuksessa koko maan alueella.

Perusopetuksessa tarjotaan jatko-opintojen kannalta tarvittavat tiedot ja taidot, ja opetustyössä painotetaan omatoimisuutta. Opetus- ja kasvatustyö toteutetaan yhteistyössä lasten huoltajien ja muiden sidosryhmien kanssa. Opetus järjestetään oppilaan ikäkauden ja edellytysten mukaisesti. Oppilashuollossa painotetaan varhaisen puuttumisen merkitystä hyvinvointisuunnitelman mukaisesti. Oppilashallintojärjestelmänä käytetään Wilmaa, joka toimii myös koulun päätiedotuskanavana.

Tavoitteet vuodelle 2023

Strateginen painopiste:		Lasten ja lapsiperheiden hyvinvointi paranee	
Tavoite	Toimenpide	Mittari	
Oppilaiden saamaan tukeen ja erityisopetukseen panostetaan.	Koulunkäynninohjaajien tuki luokissa	Toteutunut/ei toteutunut.	
	Erityisopetukseen resurssointi		
	Tukiopetuksen tarjoaminen		

Perustelut

Erityisen tuen tarpeessa olevien oppilaiden määrä on edelleen suuri. Kaavin koululla toimii vuonna 2023 kolme pienluokkaa ja yksi laaja-alainen erityisopettaja. Koulunkäynninohjaajien tarve haastavissa yleisopetuksen luokissa on lisäksi ilmeinen. Tukiopetustuntien avulla oppilaiden opiskelua tuetaan.

Tavoitteet tunnuslukuina

	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28	2028-29
VUOSILUOKAT 0-6							
Kaavin koulu	160	143	125	113	114	104	87
-joista esioppilaita	15	7	10	12	21	14	8
	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28	2028-29
VUOSILUOKAT 7-9 *	65	67	69	75	72	68	69

* Vuosiluokkien 7-9 lähikoulu on Tuusniemen yhtenäiskoulu. Lukuvuosi 2022-2023 sisältää kaavilaisten oppilasmäärän Tuusniemellä. Seuraavien lukuvuosien oppilasmäärien oletuksena on, että kaikki 7. luokan oppilaat siirtyvät Kaavin osoittamaan lähikouluun.

Perusopetuksen hinta/oppilas (vuosiluokat 1–6; ilman sairaala- ja vammaisopetusta, aamu- ja iltapäivätoimintaa, vuosiluokkien 7–9 opetusta ja valtionapuhankkeita)

€	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Oppilasmäärä	141,5	144,5	140,5
€/oppilas	10.461	10.962	11.558

Esiopetuksen hinta/oppilas (ilman sairaala- ja vammaisopetusta)

€	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Oppilasmäärä	24	21	11
€/oppilas	9.576	10.636	17.274

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta (toimintakustannukset koostuvat pääosin henkilöstökuluista. Toimintatarpeen supistuessa henkilöstöresurssit suunnataan perusopetukseen.

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
nettomenot €	50.358	55.590	36.360

Perusopetus; tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	94 500	118 000	79 500	50 000	50 000
TOIMINTAMENOT	-3 034 702	-3 124 755	-3 009 130	-2 914 590	-2 889 438
TOIMINTAKATE	-2 940 202	-3 006 755	-2 929 630	-2 864 590	-2 839 438
POISTOT	-3 890	-6 300	-4 200	-4 200	-4 200
VUOSIKATE	-2 944 092	-3 013 055	-2 933 830	-2 868 790	-2 843 638

Aikuiskoulutus

Palvelu- ja yleiskuvaus

Kaavin kunnan kansalaisopistopalvelut on toteuttanut vuoden 2013 alusta Kuopio kaupunki vuonna 2016 uusitun yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Kansalaisopisto toimii elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta tarjoten kaikenikäisille kaavilaisille mahdollisuuden itsensä kehittämiseen ja harrastustoimintaan. Kansalaisopiston kautta järjestetään myös henkilöstökoulutusta (ml. työhyvinvointi) talousarvion puitteissa tilauskursseina.

Tavoitteet vuodelle 2023

Strateginen painopiste	Kunnassa on puitteet kaikenikäisille kuntalaisille hyvinvointia tuottavalle yhdistystoiminnalle ja sen yhteistyölle	
Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kuntalaisten aktiivinen osallistuminen kursseille. Tavoitteena päästä koronaa edeltävälle tasolle sopimuksen mukaiseen 1300 tuntiin.	<p>Monipuolinen kurssitarjonta.</p> <p>Jalkautuminen paikkakunnalla ja kaavilaisille kohdennettu markkinointi.</p> <p>Kansalaisopiston muidenkin osastojen verkkokurssitarjonnan mainostaminen eri foorumein kaavilaisille. (verkkokurssien kautta saadaan tarjontaa monipuolistettua mm kielten tai taidekurssien osalta).</p>	<p>Toteutuneet tunnit, tavoitteena 1300 t toteutunutta opetusta</p> <p>Kurssilaisten määrä</p>
Kuntalaisten hyvinvoinnin tukeminen	<p>Hyvinvointia edistävät kurssit.</p> <p>Perheille suunnatut kurssit.</p>	Kurssimäärä ja toteuma
Kurssilaisten määrä	<p>Opetuksen laadukkuus pedagogisen kehittämisen myötä.</p> <p>Jalkautuminen paikkakunnalla ja kaavilaisille kohdennettu markkinointi.</p>	<p>Opiskelijamäärä (netto)</p> <p>Kurssilaisten määrä</p>

Perustelut

Kaavilla sijaitsevat kansalaisopiston ryhmäkäyttöön soveltuvat tilat ovat kovassa käytössä, eikä aikatauluissa tämän vuoksi ole paljoakaan joustavuutta.

Tavoitteet tunnuslukuina

Vuosi	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Tunteja	1.316	1.360	1.164	953	1.300	1.300

Aikuiskoulutus: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	67 520	82 500	82 500	82 500	82 500
TOIMINTAMENOT	-126 713	-132 100	-133 600	-133 600	-133 600
TOIMINTAKATE	-59 193	-49 600	-51 100	-51 100	-51 100
POISTOT					
VUOSIKATE	-59 193	-49 600	-51 100	-51 100	-51 100

Kirjastotoimi

Palvelu-/yleiskuvaus

Yleisistä kirjastoista annetun lain mukaan yleisen kirjaston palveluiden tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kaavin kunnan kirjastopalvelut on toteuttanut Kuopion kaupunginkirjasto vuodesta 2013 lähtien. Kaavin kirjasto on yksi Kuopion kaupunginkirjaston lähikirjastoista. Kirjastoyhteistyö turvaa ammatillisesti pätevän henkilöstön ja kuntalaisille mahdollisuuden käyttää laajaa aineistokokoelmaa.

Tavoitteet vuodelle 2023

Strateginen painopiste		Kunnassa on puitteet kaikenikäisille kuntalaisille hyvinvointia tuottavalle yhdistystoiminnalle ja sen yhteistyölle
Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kirjastopalveluiden saavutettavuuden parantaminen	Selkeiden opastekylttien (yhdenmukaiset Kuopion muiden omatoimikirjastojen opasteiden kanssa) hankkiminen Kaavin kirjastoon Tiedotusyhteistyön lisääminen kunnan muiden toimijoiden kanssa. Yhteistyön kehittäminen kunnan muiden toimijoiden ja järjestöjen kanssa	Lainamäärä/asukas Kirjastokäyntien määrä

Perustelu

Tavoitteena on saada kaikki kirjasto- ja omatoimipalveluista hyötyvät kirjastopalveluiden käyttäjiksi.

Selkeät opasteet kirjastossa helpottavat aineiston löytämistä ja kirjaston monipuolista käyttöä varsinkin omatoimiaikana. Monikanavainen tiedotus ja tiedotusyhteistyö parantavat kuntalaisten tietoisuutta kirjaston uusista palveluista ja tapahtumista. Kirjaston yhteistyöstä esim. järjestöjen kanssa hyötyvät molemmat osapuolet – kirjasto tarjoaa tarvittavat tilat veloituksetta ja järjestöjen toiminta voi tuoda uusia asiakkaita kirjastoon.

Tavoitteet tunnuslukuina

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Lainauksia yhteensä (kpl)	38.027	42.000	42.000
Kirjastokäyntejä	20.295	23.000	23.000
Lainauksia/asukas	13,69	15,68	15,3
Lainauksen hinta €	4,54	5,05	5,21

Kirjastotoimi: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-210 240	-212 300	-218 900	-218 900	-218 900
TOIMINTAKATE	-210 240	-212 300	-218 900	-218 900	-218 900
POISTOT					
VUOSIKATE	-210 240	-212 300	-218 900	-218 900	-218 900

Vapaa-aikatoimi

Toiminta-ajatus/yleiskuvaus

Vapaa-aikatoimen tulosalue sisältää kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja raittiustoimen.

Kulttuuritoimi

Palvelu-yleiskuvaus

Kunnan tehtävänä on tukea, edistää ja järjestää kulttuuritoimintaa. Kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan taiteen harrastamista ja harjoittamista, taidepalveluiden tarjontaa ja käyttöä, kotiseututyötä sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä.

Tavoitteet vuodelle 2023

Strateginen painopiste	Kunnassa on puitteet kaikenikäisille kuntalaisille hyvinvointia tuottavalle yhdistystoiminnalle ja sen yhteistyölle	
Tavoite	Toimenpide	Mittari
Tuetaan kunnassa toimivia järjestöjä ja yhdistyksiä kulttuuritoiminnan osalta	Vuosittain jaettavat avustukset	Avustuksen saajien määrä

Perustelut

Juhlatapahtumiin ja museotoimintaan varataan erilliset määrärahat.

Liikunta-, nuoriso- ja raittiustoimi

Toiminta-ajatus/yleiskuvaus

Yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kuntien tehtävä. Kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja (liikuntalaki 10.4.2015/390).

Nuorisolain (1285/2016) mukaisesti nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Toteuttaessaan nuorisolain tavoitteita ja lähtökohtia kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Kunnan tulee olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. Kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat mm. monialainen yhteistyö (=nuorten ohjaus- ja palveluverkosto) ja etsivä nuorisotyö.

Tavoitteet vuodelle 2023, liikuntatoimi

Strateginen painopiste		Kunnassa on puitteet kaikenikäisille kuntalaisille hyvinvointia tuottavalle yhdistystoiminnalle ja sen yhteistyölle	
Tavoite	Toimenpide	Mittari	
Kuntalaisten terveysliikunnan ja liikunnallisen yhteisöllisyyden edistäminen.	Liikunnan kautta saatavan hyvinvoinnin ja ennaltaehkäisevän työn edistäminen	Kuntalaisille järjestettävät avoimet liikuntatunnit ja osallistuminen eri hallintokuntien toimintaan	

Perustelut

Strategian mukaisesti kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia halutaan edistää liikunnan keinoin. Liikunnallisen hyvinvoinnin keinoin voimme lisätä jokaisen kuntalaisen oikeutta hyvään elämään

Tavoitteet vuodelle 2023, nuorisotoimi

Strateginen painopiste		Kunnassa on puitteet kaikenikäisille kuntalaisille hyvinvointia tuottavalle yhdistystoiminnalle ja sen yhteistyölle	
Tavoite	Toimenpide	Mittari	
Kuntalaisille suunnatun toiminnan ja tapahtumien järjestäminen	Kävijöinä on myös yli 18 vuotiaita (tämän tarkoitus ollut rauhoittaa ilta-ajelua).	Nuorten osuus nuorisotalon kävijämäärästä pysyy suurena, noin ¾ kokonaiskäyttäjistä.	
Ennaltaehkäisevän päihdetyön toteuttaminen ja kehittäminen	Kamarilla ei sallita päihteiden käyttöä.	Nuorten tietoisuus päihteiden haitoista lisääntyy.	

Ennaltaehkäisevän mielenterveystyön toteuttaminen ja kehittäminen	Yhteisiä liikunta aktiviteettejä ja jalkautumisia kylille. Tavoitteena saada 18–29 työttömät nuoret aloittamalla päiväkahvila toiminta nuorisotalolla.	Yksinäisten ja syrjäytymisvaarassa olevien nuorien määrä vähenee.
Koulunuorisotyön kehittäminen ja näkyväksi tekeminen sekä nuorisotalotoiminnan kehittäminen.	Koulupäivystys toimintaa on sekä ala ja yläasteella. Ns. tsemppitupa toiminnan käynnistäminen. Tämä toiminta on sekä yläkoulu/lukio-oppilaille.	Kouluille suuntautuvaa monialaista yhteistyötä lisätään ja siitä tiedotetaan. Aamukahvilan kävijämäärä.

Perustelut

Ennaltaehkäisevän työskentelyn edellytyksenä on paikallisten nuorten ja nuorisotyöntekijöiden välille syntyvä luottamus. Etsivän nuorisotyön asiakkaiden määrä on ollut viime vuosina hienoisessa laskussa nuorten aikuisten muuttoliikkeen suuntautuessa pois kunnasta. Muille paikkakunnille opiskelemaan hakeutuvat nuoret, jotka voisivat ennaltaehkäisevästi hyötyä etsivän nuorisotyön palveluista, on hankala tavoittaa. Oppivelvollisuuden toteutumisen valvontavastuun siirtyessä kunnalle alle 18-vuotiaat oppivelvolliset nuoret ohjautuvat ensisijaisesti muihin palveluihin kuin etsivän nuorisotyön asiakkuuteen, mikä voi pienentää asiakasmääriä lähivuosina.

Koronapandemian pitkäaikaisvaikutuksia nuorten hyvinvoinnille on vielä mahdotonta ennustaa. Yhteiskunnan hiljalleen avautuessa pandemian aikana hoitamatta jääneet ja esimerkiksi sen suorana seurauksena kehittyneet mielenterveyden ongelmat voivat aiheuttaa äkillisen piikin erityisnuorisotyön tarpeessa. Välimatkat Kaavilta toisen asteen oppilaitoksiin ovat pitkiä, ja kynnys kotoa poistumiseen on yhä suuremmalla osalla nuorista voinut kasvaa ylitsepääsemättömäksi.

Nuoriso-ohjaajan lisäresurssin avulla pyritään tavoittamaan entistä laajemmin nuorisoa ja ennalta ehkäisemään nuorison pahoinvointia.

Tavoitteet tunnuslukuina

Nuorisotoimi

	Mittari	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Kesätyöllistettyjen määrä	Henkilömäärä	10	10	20	20
Kävijämäärä, nuorisotalo	Henkilömäärä	4 721 kaikki/ 2 415 nuoret	6 937 kaikki/ 5058 nuoret	8 000 kaikki/ 6 000 nuoret	5600 kaikki/ 3000 nuoret
Etsivä nuorisotyö	Tavoitetut nuoret	41	26	35	30

Liikuntatoimi

	TP 2020*	TP 2021*	TA 2022*	TA 2023
Menot/as. €	75,93	74,65	72,78	61,12

*Vuoteen 2022 saakka liikuntapaikkojen kunnossapidon kustannukset on vyörytetty liikuntatoimelle.

Vapaa-aikatoimi: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	41 893	47 000	77 000	77 000	77 000
TOIMINTAMENOT	-409 010	-402 370	-448 150	-448 490	-448 766
TOIMINTAKATE	-367 117	-355 370	-371 150	-371 490	-371 766
POISTOT	-7 430	-4 000	-4 900	-8 300	-7 500
VUOSIKATE	-374 547	-359 370	-376 050	-379 790	-379 266

Joukkoliikenne

Palvelu-/yleiskuvaus

Joukkoliikenne toiminnan tarkoituksena on toimivien vaihtoehtojen tarjoaminen käyttäen joukkoliikenteen palveluita työmatka- ja asiointiliikenteeseen yksityisautoilun sijasta. Lain muututtua vuonna 2014 koko linja-autoliikenne on avautunut vapaalle kilpailulle. Kunnan halutessa tukea reittejä, julkinen raha kohdennetaan niihin yhteisesti kunnan ja ELY-keskuksen sopimuksilla.

Tavoitteet vuodelle 2023

Strateginen painopiste	Kaavilla on puoleensavetävä brändi	
Tavoite	Toimenpide	Mittari
Tuetaan kunnan sisäistä liikennöintiä	Asiointiliikennöinnin järjestäminen	Toteutuneet matkat

Perustelut

Koululaisliikenteessä käytetään taksikuljetusten lisäksi useita linja-autovuoroja, jotka Kaavin kunta ostaa itse. Näillä kuljetusreittejä myös muiden kuntalaisten toivotaan hyödyntävän.

Kaavin kunta tarjoaa myös asiointiliikennettä Kaavin haja-asutusalueelta taajamaan ja takaisin. Vuonna 2023 asiointiliikenne järjestetään kerran viikossa kysynnän mukaisesti. Toiminta on alkanut kesällä 2020 ja osoittautunut tarpeelliseksi monelle kuntalaiselle.

Joukkoliikenne: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-33 237	-40 100	-40 100	-40 100	-40 100
TOIMINTAKATE	-33 237	-40 100	-40 100	-40 100	-40 100
POISTOT					
VUOSIKATE	-33 237	-40 100	-40 100	-40 100	-40 100

TEKNINEN JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Tekninen hallinto

Palvelu-/yleiskuvaus

Teknisen hallinnon tehtävä on mm. turvata kunnan tekniset palvelut ja tehostaa niiden käyttöä, huolehtia kunnan eri toimintoja varten tarvitsemasta kiinteistöomaisuudesta ja kunnallisteknisistä verkostoista, kehittää eri sidosryhmien välistä yhteistyötä sekä varmistaa kunnan tonttivarannon riittävyys. Toimivat kuntapalvelut edellyttävät sekä ulkoisten puitteiden (rakennukset ja infrastruktuuri) asianmukaista kunnossapitoa, että riittäviä henkilöresursseja sekä kunnossapidon ja investointien tarvitsemää rahoitusta.

Tavoitteet

Palvelut tuotetaan jatkossakin ensisijaisesti omana työnä toimintoja tarpeen mukaan ulkoistamalla. Lisäksi käytetään yhteistyökumppanien apua sekä tarvittaessa kilpailutetaan uusia yrityksiä. Koko kuntaorganisaation toimintaa tarkastellaan riittävän kattavasti, jotta resurssien käyttöä on mahdollista edelleen tehostaa. Myös kiinteistöjen ylläpitotoimintoja edelleen kehitetään sekä automatisoidaan.

Tekninen hallinto: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-118 155	-112 350	-116 460	-117 060	-117 659
TOIMINTAKATE	-118 155	-112 350	-116 460	-117 060	-117 659
POISTOT					
VUOSIKATE	-118 155	-112 350	-116 460	-117 060	-117 659

Kiinteistötoimi

Palvelu-/yleiskuvaus

Kiinteistötoimi tuottaa tilapalvelut kunnan eri hallintokunnille. Tilojen on oltava hallintokuntien toimintaan soveltuvia ja niiden on täytettävä käyttäjäryhmien edellyttämät rakennusterveellisyysvaatimukset. Tilojen on oltava hallintokuntien toimintaan soveltuvia ja niiden on täytettävä käyttäjäryhmien toiminnalliset vaatimukset.

Tavoitteet vuodelle 2023

Strateginen painopiste		
Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kiinteistöjen huoltohistorian dokumentointi eri kiinteistöille	Sähköinen huoltokirja	Käyttöön otetaan vaiheittain vuosien 2023-2024
Kiinteistöjen pts tekeminen	Kuntoarviot kiinteistöille ja tekniikalle	Tehdään vuoden 2023-2025 aikana

Korjausvelan pienentäminen	Kiinteistöjen saneeraukset	Toteutetaan taloussuunnitelman mukaisesti.
----------------------------	----------------------------	--

Perustelut

Kiinteistötoimessa kiinteistöjen dokumentointi, jatkuva kunnan seuranta sekä ylläpito. Kuntoarvioiden avulla kiinteistöistä saadaan tehtyä pitkän tähtäimen suunnitelmat. Kiinteistöissä olevan korjausvelan vähentäminen vaatii useiden vuosien työn. Vajaalla käytöllä ja suuren korjausvelan tilat poistetaan käytöstä ja puretaan.

Kiinteistötoimi: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	1 694 244	1 894 950	1 432 800	1 432 800	1 432 800
TOIMINTAMENOT	-1 632 173	-1 730 510	-1 407 560	-1 310 780	-1 200 833
TOIMINTAKATE	62 071	164 440	25 240	122 020	231 967
POISTOT	-352 186	-342 950	-400 620	-441 010	-488 750
VUOSIKATE	-290 115	-178 510	-375 380	-318 990	-256 783

Vesi- ja viemärlaitos

Palvelu-/yleiskuvaus

Kunnan vesi- ja viemärlaitos (=vesihuoltolaitos) tuottaa kuntalaisille toimialaansa kuuluvat palvelut. Vesihuollon verkostot laitteineen pidetään hyvässä kunnossa sekä korjataan tarvittaessa modernia valvontatekniikkaa hyödyntäen. Siten palvelut voidaan tuottaa myös viranomaismääräykset täyttäen.

Kaavin kunnan vesilaitoksen käyttämän raakaveden toimittaa Koillis-Savon Vesi Oy, jonka omistajiin Kaavin kunta lukeutuu Tuusniemen kunnan ja Kuopion kaupungin kanssa. Jätevedet käsitellään Juankoskella sijaitsevalla Koillis-Savon Ympäristöhuolto Oy:n omistamalla yhteispuhdistamolla, jonka omistavat Kaavin kunta ja Kuopion kaupunki yhdessä.

Kaavin vesi- ja viemärlaitoksen riskinarviointi on tehty Maailman terveysjärjestön suositteleman Water Safety Plan -periaatteen mukaisesti. Terveysturvallisuusviranomaisen on hyväksynyt riskinarvioinnin 25.3.2021. Talousvedestä valvotaan muuttujia, jotka sisältyvät sosiaali- ja terveysministeriön talousvesiasetukseen 1352/2015.

Tavoitteet vuodelle 2023

Strateginen painopiste		
Tavoite	Toimenpide	Mittari
Vesihuollon toimintavarmuuden lisääminen	Saneerataan vuosittain vesihuollolle tärkeitä laitteita ja komponentteja	TA2023 määrärahat
Henkilöstön koulutus	Hankitaan tietoa ja koulutetaan henkilöstöä	Osallistutaan alan koulutuksiin vuoden 2023 aikana
Hulevesimaksun käyttöönotto	Tutkitaan hulevesimaksun tms. käyttöönottoa	Maksuperusteet valmiina 12 / 2023

Perustelut

Vesi- ja viemärlaitoksella jatketaan poikkeusolojen vesihuollon toimintavarmuuden kohottamista mm. hankkimalla varavoimakoneita sekä polttoainesäiliöitä. Saneerataan linjasulkuventtiileitä ja saneerataan pienempien jätevesipumppaamoiden automaatiikkaa. Hyödynnetään enemmän sähköisiä järjestelmiä vesilaitoksen arkityössä.

Käyttöhenkilökunnan ammattitaitoa pidetään yllä ja kehitetään osallistumalla alan koulutuksiin.

Vesi- ja viemärlaitos: tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa

Seuraavassa esitetään tuloslaskelma-, investointi- sekä rahoitusosa vesi- ja viemärlaitoksen osalta siten, että tuloslaskelmassa eliminoidaan koko vesi- ja viemärlaitoksen käyttötalouden talousarviosta Somparannan ja Somparinteen alueiden vesihuolto.

TULOSLASKELMAOSA, vesi- ja viemärlaitos

Veden ja jäteveden perusmaksuihin tehdään 10 %:n korotus. Edellisen kerran vesi- ja viemärlaitoksen maksuja on korotettu vuodelle 2017; +10 %.

Vesi- ja viemärlaitos: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	515 503	554 050	550 750	550 750	550 750
TOIMINTAMENOT	-478 148	-470 618	-489 328	-485 298	-485 510
TOIMINTAKATE	37 355	83 432	61 422	65 452	65 240
POISTOT	-75 241	-83 100	-75 300	-76 400	-76 700
VUOSIKATE	-37 886	332	-13 878	-10 948	-11 460

INVESTOINTIOSA, vesi- ja viemärlaitos

Tavoitteet vuodelle 2023

Strateginen painopiste		
Tavoite	Toimenpide	Mittari
Vuotovesien vähentäminen	Vuotovesitutkimus	Toteutetaan vuosien 2023-2025 aikana
Toimintavarmuuden lisääminen viemäroinnin osalta	Jätevesipumppaamoiden peruskorjaus	Toteutetaan vuosien 2023-2025 aikana
Toimintavarmuuden lisääminen talousveden osalta	Vesijohtoverkoston sulkuventtiileiden uusiminen	Toteutetaan vuosien 2023-2025 aikana

Perustelu

Talousarviossa 2023 vesi- ja viemärlaitoksen investointeja ovat mm. jätevesipumppaamoiden peruskorjaukset, vesijohtoverkoston sulkuventtiileiden uusiminen sekä laitoksen omiin viemäriverkoston paikallisiin vuotovesitutkimuksiin perustuvat korjaukset.

Investointibudjetti

	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Investointimenot, yhteensä	70 000	70 000	70 000	70 000

RAHOITUSOSA, vesi- ja viemärlaitos

Varsinaista rahoitusbudjettia ei ole tarpeen esittää, koska kirjanpidollisella taseyksiköllä (kuten Kaavin vesi- ja viemärlaitos) ei ole käytössään omia rahatilejä. Edellä olevasta taulukosta näkyy kuitenkin toiminnan ja investointien rahavirta vesi- ja viemärlaitoksen osalta.

Tiehoitokunnat

Palvelu-/yleiskuvaus

Määräraha sisältää yksityisteiden vuosittaiset kunnossapitoavustukset ja peruskorjausavustukset. Pääpaino on nykyisen tieverkoston taloudellisesti kestävässä kunnossapidossa.

Tavoitteet

Yksityisteiden avustusmääräraha on 60.000 euroa.

Tiehoitokunnat: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-64 571	-64 500	-64 500	-64 500	-64 500
TOIMINTAKATE	-64 571	-64 500	-64 500	-64 500	-64 500
POISTOT					
VUOSIKATE	-64 571	-64 500	-64 500	-64 500	-64 500

Muu tekninen toimi

Palvelu-/yleiskuvaus

Muu tekninen toimi sisältää kaavoituksen, metsätilat, asumispalvelut, taajama- ja haja-asutusalueen tiestön kunnossapidon sekä jätehuollon.

Kaavin kunnan talousmetsien vastuuhenkilönä toimii tekninen johtaja. Kaavin kunnan talousmetsien hoitovastuu vuosina 2023 – 2025 on Metsänhoitoyhdistys Savotta ry:llä. Kasvullista metsämaata on kaikkiaan noin 925 ha, josta lahjoitusmetsien osuus noin 120 ha.

Kaavin Vuokratalot Oy omistaa pääosan vuokra-asunnoista Kaavin kuntakonsernissa. Kaavin kunnan rakennustarkastaja/ympäristösihteeri vastaa Kaavin Vuokratalot Oy:n operatiivisesta toiminnasta. Kunta perii yhtiöltä korvausta em. palkkaus-, toimistotila- ym. kuluista kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti.

Tavoitteet vuodelle 2023

Strateginen painopiste

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Asemakaavan päivittäminen	Uuden kaavan hyväksyminen kunnanhallituksessa ja valtuustossa	Valmistuu vuoden 2023 aikana
Asemakaavatie peruskorjaus	Kaivotien kunnallistekniikan ja asemakaavatie peruskorjaus	Valmistuu vuoden 2023 aikana
Energiatehokas katuvalaistus	Katuvalaistusten uusiminen	Toteutetaan vuosien 2023-2024 aikana

Perustelu

Kirkonkylän asemakaavan ja pohjakartan ajanmukaistamisen loppuun saattaminen.

Energiakustannusten noustessa energiatehokas katuvalaistus on yksi keino säästää kustannuksia sekä tehostaa nykyistä valaistusta.

Muu tekninen toimi: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT		210 000	176 000	207 000	208 000
TOIMINTAMENOT	-87 472	-178 330	-242 560	-229 730	-225 588
TOIMINTAKATE	-87 472	31 670	-66 560	-22 730	-17 588
POISTOT	-258 374	-251 100	-201 500	-307 700	-266 100
VUOSIKATE	-345 846	-219 430	-268 060	-330 430	-283 688

Rakennusvalvonta

Palvelu-/yleiskuvaus

Rakennusvalvonta on osa kuntien lakisääteisiä palveluja. Viranomaisten valvonnasta ja tehtävistä rakentamisessa on määritelty maankäyttö- ja rakennuslain 124 §:ssä.

Kaavin kuntaan on perustettu 1.1.2017 lukien yhdistetty rakennustarkastaja-ympäristösihteerin virka. Rakennustarkastaja on maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvissa tehtävissään kunnan rakennusvalvonta-viranomaisen alainen.

Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin siitä säädetään.

Tavoitteet vuodelle 2023

Strateginen painopiste

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Uusi rakennusjärjestys	Rakennusjärjestyksen päivittäminen	Luonnos valmiina 2023

Vanhoiden rakennuslupahakemusten ja -päättösten digitointi	Vanhoiden rakennuslupahakemusten ja -päättösten siirto sekä kirjaaminen rakennusvalvontaohjelmaan (v. 1950-2000)	Valmis 2024 aikana
--	--	--------------------

Perustelu

Kaavilla rakentamisen määrissä ei ole tiedossa huomattavia muutoksia. Vapaa-ajan asuntojen rakentaminen säilyy ennallaan. Maatalousrakentaminen on ollut viime vuosina vähäistä. Jälkeenpäin luvittavien vanhojen rakennusten luvittaminen nostaa lupamääriä.

Tunnusluvut

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Myönnetty rakennuslupa- ja toimenpideluvat / kpl	86	110	80
Toimenpideilmoitukset / kpl	39	70	40

Rakennusvalvonta: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	39 869	62 500	30 500	30 500	30 500
TOIMINTAMENOT	-98 251	-100 640	-79 390	-79 620	-79 866
TOIMINTAKATE	-58 382	-38 140	-48 890	-49 120	-49 366
POISTOT					
VUOSIKATE	-58 382	-38 140	-48 890	-49 120	-49 366

Ympäristönsuojelu

Palvelu-/yleiskuvaus

Hoitaa Kaavin ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät. Ympäristölautakunta huolehtii ympäristönsuojelua koskevan lainsäädännön ja muiden säännösten mukaisista valvonta-, lupa- ja täytäntöönpanotehtävistä. Ympäristön pilaantumisen ehkäisyssä keinoja ovat mm. jätehuollon ja meluntorjunnan sekä vesien-, ilman ja maaperän suojelun neuvonta ja valvonta.

Tavoitteet vuodelle 2023

Strateginen painopiste		
Tavoite	Toimenpide	Mittari
Ympäristönsuojeluun liittyvä valvontasuunnitelma ja valvontaohjelma	Valvontasuunnitelman ja -ohjelman päivittäminen	Luonnos valmiina 2023

Perustelu

Laaditaan Ympäristönsuojelulain (527/2014) 168 §:n mukainen säännölliseen valvontaan liittyvä valvontasuunnitelma ja valvontaohjelma. Seurataan ja valvotaan uuden jätevesilain ja 3.4.2017 voimaan tulleen hajajätevesiasetuksen toteutumista.

Ympäristönsuojelu: tuloarviot ja määrärahat

Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	19 980	12 500	12 000	12 000	12 000
TOIMINTAMENOT	-24 204	-20 320	-9 280	-9 280	-9 289
TOIMINTAKATE	-4 224	-7 820	2 720	2 720	2 711
POISTOT					
VUOSIKATE	-4 224	-7 820	2 720	2 720	2 711

Seuraavilla sivuilla esitetty valtuustotasoinen käyttötalousosa, tuloslaskelma, rahoituslaskelma, investointiosa sekä rakentamishjelma tekstiosineen.

KOONTI KÄYTTÖTALOUSOSAN MÄÄRÄRAHOISTA

Kaavin kunta INTIME/Talouden Suunnittelu Selite	Pääbudjetti				
	TP 2021	113 Tulosalue: TA+MU 2022	111 VAALIT TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	3 354	6 500	6 500	13 000	6 500
TOIMINTAMENOT	-16 776	-8 880	-1 500	-17 360	-7 688
TOIMINTAKATE	-13 422	-2 380	5 000	-4 360	-1 188
POISTOT					
VUOSIKATE	-13 422	-2 380	5 000	-4 360	-1 188

Kaavin kunta INTIME/Talouden Suunnittelu Selite	Pääbudjetti				
	TP 2021	113 Tulosalue: TA+MU 2022	121 TILINTARKASTUS TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-11 892	-14 455	-14 455	-14 455	-14 455
TOIMINTAKATE	-11 892	-14 455	-14 455	-14 455	-14 455
POISTOT					
VUOSIKATE	-11 892	-14 455	-14 455	-14 455	-14 455

Kaavin kunta INTIME/Talouden Suunnittelu Selite	Pääbudjetti				
	TP 2021	113 Tulosalue: TA+MU 2022	131 KESKUSHALLINTO TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	275 495	20 000	20 000	20 000	20 000
TOIMINTAMENOT	-344 430	-322 970	-295 250	-296 450	-297 628
TOIMINTAKATE	-68 935	-302 970	-275 250	-276 450	-277 628
POISTOT	-1 404	-4 850	-800	-4 350	-4 250
VUOSIKATE	-70 339	-307 820	-276 050	-280 800	-281 878

Kaavin kunta INTIME/Talouden Suunnittelu Selite	Pääbudjetti				
	TP 2021	113 Tulosalue: TA+MU 2022	132 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	1 272 534	1 300 500	935 300	935 300	935 300
TOIMINTAMENOT	-1 546 546	-1 547 820	-1 068 380	-1 046 500	-1 051 420
TOIMINTAKATE	-274 012	-247 320	-133 080	-111 200	-116 120
POISTOT	-7 688	-100	-5 100	-10 080	-10 060
VUOSIKATE	-281 700	-247 420	-138 180	-121 280	-126 180

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		133 ELINKEINO- JA KEHITYSPALVELUT	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	57 771	141 000	140 800	3 000	3 000
TOIMINTAMENOT	-117 048	-237 780	-242 570	-94 530	-94 539
TOIMINTAKATE	-59 277	-96 780	-101 770	-91 530	-91 539
POISTOT					
VUOSIKATE	-59 277	-96 780	-101 770	-91 530	-91 539

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		134 MAASEUTUTOIMI	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-55 510	-53 200	-32 800	-32 800	-32 800
TOIMINTAKATE	-55 510	-53 200	-32 800	-32 800	-32 800
POISTOT					
VUOSIKATE	-55 510	-53 200	-32 800	-32 800	-32 800

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		135 Työllisyys	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT		180 700	220 000	125 000	15 000
TOIMINTAMENOT		-393 320	-443 430	-325 170	-215 272
TOIMINTAKATE		-212 620	-223 430	-200 170	-200 272
POISTOT					
VUOSIKATE		-212 620	-223 430	-200 170	-200 272

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		136 Ympäristöterveydenhuolto	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT		-135 600	-154 000	-154 000	-154 000
TOIMINTAKATE		-135 600	-154 000	-154 000	-154 000
POISTOT					
VUOSIKATE		-135 600	-154 000	-154 000	-154 000

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		151 SOSIAALIPALVELUT	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	760 027	733 150			
TOIMINTAMENOT	-9 292 224	-8 234 220			
TOIMINTAKATE	-8 532 197	-7 501 070			
POISTOT					
VUOSIKATE	-8 532 197	-7 501 070			

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		153 TERVEYDENHUOLTO	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-7 982 297	-9 050 700			
TOIMINTAKATE	-7 982 297	-9 050 700			
POISTOT					
VUOSIKATE	-7 982 297	-9 050 700			

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		170 SIVISTYSTOIMEN HALLINTO	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	1 110				
TOIMINTAMENOT	-68 409	-70 520	-92 630	-92 630	-92 628
TOIMINTAKATE	-67 299	-70 520	-92 630	-92 630	-92 628
POISTOT					
VUOSIKATE	-67 299	-70 520	-92 630	-92 630	-92 628

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		171 LASTEN VARHAISKASVATUS	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	65 946	78 700	63 500	2 000	2 000
TOIMINTAMENOT	-916 536	-938 610	-1 137 150	-1 060 890	-1 061 054
TOIMINTAKATE	-850 590	-859 910	-1 073 650	-1 058 890	-1 059 054
POISTOT			-10 000	-10 000	-10 000
VUOSIKATE	-850 590	-859 910	-1 083 650	-1 068 890	-1 069 054

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		172 OPETUSTOIMI	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	94 500	118 000	79 500	50 000	50 000
TOIMINTAMENOT	-3 034 702	-3 124 755	-3 009 130	-2 914 590	-2 889 438
TOIMINTAKATE	-2 940 202	-3 006 755	-2 929 630	-2 864 590	-2 839 438
POISTOT	-3 890	-6 300	-4 200	-4 200	-4 200
VUOSIKATE	-2 944 092	-3 013 055	-2 933 830	-2 868 790	-2 843 638

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		173 AIKUISKOULUTUS	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	67 520	82 500	82 500	82 500	82 500
TOIMINTAMENOT	-126 713	-132 100	-133 600	-133 600	-133 600
TOIMINTAKATE	-59 193	-49 600	-51 100	-51 100	-51 100
POISTOT					
VUOSIKATE	-59 193	-49 600	-51 100	-51 100	-51 100

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		174 KIRJASTOTOIMI	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-210 240	-212 300	-218 900	-218 900	-218 900
TOIMINTAKATE	-210 240	-212 300	-218 900	-218 900	-218 900
POISTOT					
VUOSIKATE	-210 240	-212 300	-218 900	-218 900	-218 900

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		175 VAPAA-AIKATOIMI	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	41 893	47 000	77 000	77 000	77 000
TOIMINTAMENOT	-409 010	-402 370	-448 150	-448 490	-448 766
TOIMINTAKATE	-367 117	-355 370	-371 150	-371 490	-371 766
POISTOT	-7 430	-4 000	-4 900	-8 300	-7 500
VUOSIKATE	-374 547	-359 370	-376 050	-379 790	-379 266

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		176 JOUKKOLIIKENNE	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-33 237	-40 100	-40 100	-40 100	-40 100
TOIMINTAKATE	-33 237	-40 100	-40 100	-40 100	-40 100
POISTOT					
VUOSIKATE	-33 237	-40 100	-40 100	-40 100	-40 100

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		181 TEKNINEN HALLINTO	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-118 155	-112 350	-116 460	-117 060	-117 659
TOIMINTAKATE	-118 155	-112 350	-116 460	-117 060	-117 659
POISTOT					
VUOSIKATE	-118 155	-112 350	-116 460	-117 060	-117 659

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		182 KIINTEISTÖTOIMI	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	1 694 244	1 894 950	1 432 800	1 432 800	1 432 800
TOIMINTAMENOT	-1 632 173	-1 730 510	-1 407 560	-1 310 780	-1 200 833
TOIMINTAKATE	62 071	164 440	25 240	122 020	231 967
POISTOT	-352 186	-342 950	-400 620	-441 010	-488 750
VUOSIKATE	-290 115	-178 510	-375 380	-318 990	-256 783

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		183 VESI- JA VIEMÄRILAITOS	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	515 503	554 050	550 750	550 750	550 750
TOIMINTAMENOT	-478 148	-470 618	-489 328	-485 298	-485 510
TOIMINTAKATE	37 355	83 432	61 422	65 452	65 240
POISTOT	-75 241	-83 100	-75 300	-76 400	-76 700
VUOSIKATE	-37 886	332	-13 878	-10 948	-11 460

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		184 MUU TEKNINEN TOIMI	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT		210 000	176 000	207 000	208 000
TOIMINTAMENOT	-87 472	-178 330	-242 560	-229 730	-225 588
TOIMINTAKATE	-87 472	31 670	-66 560	-22 730	-17 588
POISTOT	-258 374	-251 100	-201 500	-307 700	-266 100
VUOSIKATE	-345 846	-219 430	-268 060	-330 430	-283 688

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		185 TIEHOITOKUNNAT	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-64 571	-64 500	-64 500	-64 500	-64 500
TOIMINTAKATE	-64 571	-64 500	-64 500	-64 500	-64 500
POISTOT					
VUOSIKATE	-64 571	-64 500	-64 500	-64 500	-64 500

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		186 PALO-, PELASTUS- JA SUOJELUTYÖ	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-300 326	-359 200			
TOIMINTAKATE	-300 326	-359 200			
POISTOT					
VUOSIKATE	-300 326	-359 200			

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		191 RAKENNUSVALVONTA	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	39 869	62 500	30 500	30 500	30 500
TOIMINTAMENOT	-98 251	-100 640	-79 390	-79 620	-79 866
TOIMINTAKATE	-58 382	-38 140	-48 890	-49 120	-49 366
POISTOT					
VUOSIKATE	-58 382	-38 140	-48 890	-49 120	-49 366

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Tulosalue:		193 YMPÄRISTÖNSUOJELU	
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	19 980	12 500	12 000	12 000	12 000
TOIMINTAMENOT	-24 204	-20 320	-9 280	-9 280	-9 289
TOIMINTAKATE	-4 224	-7 820	2 720	2 720	2 711
POISTOT					
VUOSIKATE	-4 224	-7 820	2 720	2 720	2 711

Kaavin kunta		Pääbudjetti			
INTIME/Talouden Suunnittelu		Kaikki yhteensä			
Selite	TP 2021	TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	4 909 746	5 442 050	3 827 150	3 540 850	3 425 350
TOIMINTAMENOT	-26 968 870	-27 956 168	-9 741 123	-9 186 733	-8 935 533
TOIMINTAKATE	-22 059 124	-22 514 118	-5 913 973	-5 645 883	-5 510 183
POISTOT	-706 213	-692 400	-702 420	-862 040	-867 560
VUOSIKATE	-22 765 337	-23 206 518	-6 616 393	-6 507 923	-6 377 743

TULOSLASKELMA

Selite	Pääbudjetti				
	TP 2021	Kaikki yhteensä TA+MU 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 029 046	1 093 000	753 400	782 400	783 400
Maksutuotot	538 688	620 950	110 000	80 000	80 000
Tuet ja avustukset	442 947	560 400	581 300	296 000	179 500
Muut toimintatuotot	550 912	795 400	478 500	478 500	478 500
TOIMINTATUOTOT	2 561 593	3 069 750	1 923 200	1 636 900	1 521 400
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-4 184 255	-4 502 790	-2 485 200	-2 284 800	-2 260 350
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 272 279	-1 211 990	-607 570	-573 270	-569 535
Muut henkilösivukulut	-154 194	-143 100	-68 130	-62 390	-61 875
Palvelujen ostot	-16 747 074	-17 049 625	-3 003 050	-2 883 350	-2 868 350
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-892 243	-927 873	-1 055 213	-938 013	-816 513
Avustukset	-791 341	-913 800	-374 700	-374 700	-374 700
Muut toimintakulut	-556 059	-864 690	-243 410	-182 360	-96 360
TOIMINTAKULUT	-24 597 445	-25 613 868	-7 837 273	-7 298 883	-7 047 683
TOIMINTAKATE					
	-22 035 852	-22 544 118	-5 914 073	-5 661 983	-5 526 283
Verotulot					
	10 661 257	10 076 000	6 375 000	6 125 000	6 223 000
Valtionosuudet					
	12 440 192	12 374 000	37 000	100 000	150 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	2 915	4 000	4 000	4 000	4 000
Muut rahoitustuotot	140 257	186 000	186 000	186 000	186 000
Korkokulut	-100 594	-88 000	-80 000	-85 000	-85 000
Muut rahoituskulut	-1 246	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
VUOSIKATE	1 106 929	6 682	606 727	666 817	950 517
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-706 213	-692 400	-702 420	-862 040	-867 560
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	400 716	-685 718	-95 693	-195 223	82 957
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	10 578	12 600	12 600	12 600	12 600
Varausten lis.(-)tai väh.(+)					
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	411 294	-673 118	-83 093	-182 623	95 557

RAHOITUSLASKELMA

	Tilinpäätös 2021	TA 2022 + muutokset	Talousarvio 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 106 940	6 682	606 727	666 817	950 517
Tulorahoituksen korjauserät	-180 860				
	926 080	6 682	606 727	666 817	950 517
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-881 671	-3 840 000	-740 000	-1 045 000	-610 000
Rah.osuudet investointimen.	53 336		77 500		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	16 288	20 000			
	-812 046	-3 820 000	-662 500	-1 045 000	-610 000
Toiminnan ja invest.rahavirta	114 034	-3 813 318	-55 773	-378 183	340 517
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-7 330				
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik.lainojen lisäys			3 000 000	1 000 000	
Pitkäaik.lainojen vähennys	-546 694	-491 000	-439 000	-572 000	-572 000
Lyhytaik.lainojen muutos	-500 000	3 400 000	-2 500 000		
	-1 046 694	2 909 000	61 000	428 000	-572 000
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant.var.ja po:n muut.	60 261				
Saamisten muutos	-301 035				
Korottomien velkojen muutos	-369 899				
	-610 674				
Rahoituksen rahavirta	-1 664 698	2 909 000	61 000	428 000	-572 000
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 550 663	-904 318	5 227	49 817	-231 483

INVESTOINTIOSA 2023	menot	tulot	netto
	ilman ALV		
	euroa	euroa	euroa
KUNNANHALLITUS			
- kiinteistöjen myynti		20 000	
RAKENTAMINEN			
KASVUN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA			
- Nuorisotalon lämmitysjärjestelmän korjaukset	50 000		
- Kaavin koulun muutostyöt	20 000		
- Uuden päiväkodin viimeistelytyöt	90 000		
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖ LAUTAKUNTA			
- Virastotalon korjaukset	50 000		
- Virastotalon AV-laitteet	15 000		
- Varavoimakoneiden hankinta	25 000		
KADUT, TIET, TORIT			
- Asemakaavateiden asfaltoinnit	30 000		
- Kaivotien peruskorjauksen loppuunsaattaminen	70 000		
- Kuntakeskuksen yleissuunnittelu	10 000		
- Kirkonkylän asemakaavatyön loppuun saattaminen	10 000		
- Katu- ja kuntoradan valaistusten korjaukset	20 000		
- Urheilukenttä alueen yleissuunnittelu	25 000	7 500	
VESIJOHTOJEN/-RAKENTEIDEN RAKENT.			
- Kaava-alueen vesijoht. rakentaminen	35 000		
VIEMÄRIJOHTOJEN/-RAKENTEIDEN RAKENT.			
- Kaava-alueen viemärij. rakentaminen	35 000		
MUUT KIIINTEÄT RAK. JA LAITT.			
- Sähköinen asianhallintajärjestelmä	35 000		
- Valokuituhanke	50 000		
- Kuntoportaiden yms. rakentaminen	50 000	50 000	100 000
- Moottorikelkkareitistön rakentaminen	100 000		
YHTEENSÄ	720 000	77 500	662 500

KAAVIN KUNTA						
Rakentamishjelma 2023 - 2027	Kokonaiskust.					
alv 0 %	1 000 €	2023	2024	2025	2026	2027
1. Asemakaavateiden asfaltoinnit	150	30	30	30	30	30
2. Kaivotien peruskorjauksen loppuunsaattaminen	70	70				
3. Asemakaavateiden peruskorjaukset	2300		700	400	600	600
4. Asemakaavateiden peruskorjaussuunnitelmat	120		30	30	30	30
5. Kaava-alueen vesijoht. rakentaminen	175	35	35	35	35	35
6. Kaava-alueen viemärij. rakentaminen	175	35	35	35	35	35
7. Katu- ja kuntoradan valaistusten korjaukset	20	20				
8. Jäteaseman siirto	20		20			
9. Matonpesupaikan rakentaminen	30		30			
10. Virastotalon korjaukset	140	50	30	20	20	20
11. Virastotalon AV-laitteet	15	15				
12. Varavoimakoneiden hankinta	125	25	25	25	25	25
13. Uuden päiväkodin viimeistelytyöt	90	90				
14. Palvelukeskuksen korjaukset	60		15	15	15	15
15. Kaavin koulun muutostyöt	60	20	20	20		
16. Uuden paloaseman korjaus	20		10	10		
17. Kuntoportaiden rakentaminen	150	50				
18. Kirkonkylän asemakaavatyön loppuunsaattaminen	10	10				
19. Sähköinen asianhallintajärjestelmä	35	35				
20. Valokuituhanke	150	50	50	50		
21. Nuorisotalon lämmitysjärjestelmän korjaukset	50	50				
22. Kuntakeskuksen yleissuunnittelu	45	10	15	20		
23. Urheilukenttä alueen yleissuunnittelu	25	25				
24. Moottorikelkkareitistö		100				
YHTEENSÄ	4035	720	1045	690	790	790

KAAVIN KUNTA

RAKENTAMISOHJELMAN 2023-2027 TEKSTIOSA

1. Asemakaavateiden peruskorjaussuunnitelmat

Asfaltoidaan ja korjataan vuosittain Kaavin kunnan asemakaavateitä mm. kelirikkovaurioita ja muista huoltotoimenpiteistä aiheutuneita asfalttirikkoumia.

2. Kaivotien peruskorjauksen loppuunsaattaminen

Asfaltointien, kaavatiemerkinnot, istutusten yms. loppuunsaattaminen.

3. Asemakaavateiden peruskorjaukset

Talousarviovuoden 2023 aikana laaditaan kaavateille kuntoluokitus. Peruskorjaustarve: Kalliotie, Uudenkylänraitti ja Puustellinpolun pohjoisosa, Teollisuustie, Lokkitie

4. Asemakaavateiden peruskorjaussuunnitelmat

Tehdään peruskorjaussuunnitelmat: Uudenkylänraitti, Kirjekuorentie, Lokkitie, Uunonpolku

5. Kaava-alueen vesijohtojen rakentaminen

Jatketaan mm. vesijohtoverkoston linjasulkuventtiilien vaihtoja sekä selvitetään vesijohtoverkoston kuntoa.

6. Kaava-alueen viemärijohtojen sekä jätevesien tasausaltaan rakentaminen

Jatketaan jätevesipumppaamoiden peruskorjauksia sekä tehdään viemäriverkoston vuotovesitutkimuksia.

7. Katu- ja kuntoradan valaistusten korjaukset

Uusitaan Kaavin kunnan ylläpitämää katu- ja kuntoradanvalaistusta mm. muuttuneiden energiadirektiivien takia. Uusitaan valaistun kuntoradan huonokuntoiset valaisinpylväät ja valaisimet.

8. Jäteaseman siirto

Jäteaseman siirtäminen uuteen paikkaan ja/tai palvelun uudelleen järjestäminen. Jätekkukko Oy tekee vuoden 2023 palvelutarveselvityksen Kaavin kunnan osalta. Toteutus yhteistyössä Jätekkukko Oy:n kanssa.

9. Matonpesupaikan rakentaminen

Matonpesupaikan rakentaminen kuntalaisille vierasvenesatamaan.

10. Virastotalon korjaukset

Virastotalon muutostöiden jatkaminen virastotalon tarpeita palvelevaksi. Parannetaan energiatehokkuutta, korjataan iv-koneita, vesi- ja viemärilaitteita sekä virastotalon akustiikkaa.

11. Virastotalon AV-laitteet

Hankitaan virastotalolle uudet AV-laitteet.

12. Varavoimakoneiden hankinta

Varavoimakoneiden hankinta kunnan kiinteistöjen ja vesihuoltolaitosten käyttöön sekä tarvittavien yhteyksien rakentamiseen.

13. Uuden päiväkodin viimeistelyt

Uuden päiväkodin viimeistelytöiden loppuunsaattaminen.

14. Palvelukeskuksen korjaukset

Palvelukeskuksen kiinteistöön tehtävät korjaukset.

15. Kaavin koulun muutostyöt

Tehdään tiloihin tarvittavia tilamuutoksia opetustyön tarpeiden mukaan. Tehdään suunnitelmat koululle omasta varavoimakoneesta.

16. Uuden paloaseman korjaus

Paloaseman tilojen peruskorjaus- ja muutostyöt. Kohteita mm. ikkunat, kiintokalusteet, lukitukset, sisäpintojen peruskorjaukset, lämmöneristys.

17. Kuntoportaiden rakentaminen

Hankesuunnitelma on valmistunut vuoden 2022 aikana. Ensisijainen toteutustapa on järjestön / yhdistyksen toimesta, jossa mukana kunnan osuus. Toissijainen toteutus kunnan investointihankkeena ja rahoituksen hakeminen kunnalle.

18. Kirkonkylän asemakaavatyön loppuun saattaminen

V. 2020 aloitettu kirkonkylän asemakaavan ajantasaistaminen ja päivittäminen kokonaisuudessaan. Tavoitteena yhtenäiset kaavamerkinnot ja asemakaavan sovittaminen uudelle pohjakartalle, joka laadittu kirkonkylän alueelle. Helpottaa voimassa olevien asemakaavojen seurantaa ja hallintaa, jolloin lopputuloksena syntyisi yksi lainvoimainen ja ajantasainen asemakaava.

19. Sähköinen asianhallintajärjestelmä

Sähköisen asianhallintajärjestelmän käyttöönotto.

20. Valokuituhanke

Osallistutaan koko Kaavin kunnan laajuiseen valokuituhankkeeseen rahoituksen kuntaosuudella sekä varustetaan kunnan kiinteistöt uudella valokuituyhteydellä.

21. Nuorisotalon lämmitysjärjestelmän korjaukset

Nuorisotalon lämmitysjärjestelmän uusiminen energiatehokkaammaksi ja ympäristöystävällisemmäksi.

22. Kuntakeskuksen kehittäminen

Kuntakeskuksen kehittäminen sekä kehittämistä tukevien suunnitelmien tekeminen.

23. Urheilukenttä alueen ehostaminen

Yleissuunnittelun aloittaminen urheilukentälle ja sen ympäristöön. Haetaan suunnitteluhankkeelle avustusta.

24. Moottorikelkkareitistö

Moottorikelkkareitistön rakentaminen hyväksytyjen suunnitelmien mukaan.